Vesszen Trianon!

Ára 12 fillér.

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG-KIADÓHIVATAL FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM. TEL.: 21-90, ÉJJEL 10-TŐL 23-48.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK EGÉSZ ÉVRE 36 PENGŐ, FÉLÉVRE 18 PENGŐ, HAVONTA 3 P.

(TRIANON 19.) 1938 JÚLIUS 8, PÉNTEK | KER. POLITIKAI NAPILAP | XLII. ÉVFOLYAM, 151. SZÁM

Makláry Károly
1876—1938.

MEGHALT MAKLÁRY KÁROLY

a Tiszántúli Református Egyházkerület püspöke

Hirtelen fellépett szívgyengeség okozta a püspök halálát -- Kedden lett rosszúl, szerdán este válságosra fordult az állapota és csütörtökön délután fél 4 órakor bekövetkezett a halál -- Vasárnap délután temetik a Nagytemplomból Makláry Károly püspököt -- A templomban dr. Ravasz László püspök, a sirnál Uray Sándor egyházkerületi főjegyző búcsúztatják a Tiszántúli Egyházkerület nagy halottját

Tegnap még ott állott a milliónyi tiszántúli magyar református hivők hatalmas serege élén egy magasztos szolgálatra kiválasztott egyszerű sáfár, eltelve munkakedvvel, felkészülve fáradtságos missziós küldetésre: a tiszántúli református egyházkerület püspöke s ma ott fekszik a ravatalon egy örök békére szenderült test s Makláry Károly lelke felszállt Teremtőjéhez, akinek hűséges, igaz és példaadóan alázatos szolgája volt.

Beledöbbent a Tiszántúl és az egész magyar reformátusság szivébe ez a váratlanul bekövetkezett szomorú vég, hiszen munkásságának kibontakozó teljességében állította meg a halál. Földi életpálya volt az övé, de olyan, amilyen milliók közül csak nagyon keveseknek juthatott osztályrészül. Nehéz, felelősségteljes elhivatás az, ha valakit odaállit az Úr legfőbb lelki gondozójául százezreknek. A hitet erősiteni, megtartani, elmélyiteni, a szeretet vallásának igéit meggyőzően hirdetni, ilyen hatalmas nyájban csak olyan ember képes, aki minden tettével maga is követi a krisztusi tanításokat, aki működésében csak a szeretet parancsai után megy, aki égi magasságokig szárnyaló lelkiséggel tud felülemelkedni a földi élet gyarlóságain.

Mennyire szükség van az ilyen krisztusi eszméktől hevitett egyéniségekre a mai magyar életben, amikor a szeretetlenség, békétlenség az egyházak kapuit is döngeti! Csak ilyen tulajdonságok birtokában képes valaki lecsillapitani a nyugtalan, háborgó kedélyeket, hogy önmaga nyugalmával, hitével és emelkedett gondolkozásával szelidítse meg a konkolyhirtés sátánjait.

Makláry Károly, amikor nyomába lépett nagy elődeinek, a tiszántúli reformátusság hatalmas egyházi szervezetében szükség volt a megbékéltető főpásztorra. És hogy predesztinálva volt erre a küldetésre, mi sem bizonyitja jobban, mint az, hogy szerény, alázatos és mégis méltóságteljes egyéniségével sohasem a harc lángját élesztette, hanem a béke, szeretet jótékony, meleg sugarát árasztotta maga körül. Alázatosabb szívvel senki sem indult el talán a püspöki kiválasztottság útjára s éppen ebben rejlett az ő ereje. Az a rövid másfél esztendő, amelyet a tiszántúli református egyházkerület élén eltöltött, elegendő volt arra, hogy maradandóvá tegye nevét a nagy református szuperintendensek sorában. — Nagy elhatározások, mozgalmas egyházi események küszöbén szakadt meg a dolgos élet, de Makláry Károly nem hiába élt: dübörgő, harcos korszakban a béke eredményes harcosa volt. (dr. —y.)

Csütörtökön délután megkondult az öreg Rákóczi-harang a Nagytemplom tornyában és búgó szava végigrezdült a debreceni szíveken — meghalt Makláry Károly Tiszántúl református püspöke. Néhány nappal ezelőtt még a munka lázában égve járta a vidéket, ma pedig megcsendesedve, elpihenve nyugszik a megbékélés csöndes ravatalán.

A délutáni órákban, mint a futó tűz terjedt el a megdöbbentő hír és az a váratlan hirtelenség, amellyel a tragikuma ennek a halálesetnek beledobbant Debrecen és a Tiszántúl szívébe, először hitetlenséget, majd a gyász mérhetetlen nagyságát váltotta ki mindazokból, akik szeretettel gondoltak az ősi egyházkerület nagy püspökére.

Egy munkás élet tört derékba.

MAKLÁRY KÁROLY PÜSPÖK

Alig két esztendeje foglalta el elődeinek történelmi székét. Lázas tervek, lelkének nagy hite, szivének, szeretetének nagy tüze mindenekfölött pedig Istenbe vetett bizodalma fűtötte ezt a páratlanul nagy egyéniséget, de a halál aratása mindezeket a nagy elgondolásokat és elkötelezéseket semmivé tette, megfellebbezhetetlen döntésével.

Isten dalosa elcsendesedett. Az Ige elhalt az ajkán. Most csöndesen pihen és az arcán mintha most is ott élne a megértés szeretete és az érte sírók könnyeit mintha utolsó mozdulattal — valami búcsúval — le akarná simitani, mert ő már, mint a hűséges Sáfár elvette a maga jutalmát.

Megkondult a Rákóczi-harang — gyászol Debrecen és a Tiszántúl.

Szívgyengeség...

Csütörtökön délelőtt már nyugtalan hírek terjedtek el a városban, amelyeket azonban egyelőre tartózkodóan fogadott Debrecen, hiszen annyira váratlanul érte Makláry Károly püspök betegségének súlyosságáról szóló értesülés, hogy nem tudott hitelt adni a tragikus véget sejtető értesüléseknek. Délután azonban megszólaltak gyászos kondulással a harangok Debrecen református templomaiban, a középületeken kitűzték a fekete zászlókat, ezekután már tudta Debrecen a gyászos hírt, Makláry Károly püspök váratlan halálát.

Az utcákon csoportok alakultak, hitetlenkedő arccal suttogták egymásnak, valami megdöbbent érzéssel a gyászt. A püspöki hivatalban halálnak járó tisztelettel és a püspök emlékéhez méltó szeretettel álltak egymással szemben azok, akik mint hűséges munkatársai álltak mellette a lélek szolgálatában és könnytől csillogó szemmel adtak felvilágositást annak a számos érdeklődőnek, akiknek részvéte vi-

gasztkeresően folyamodott hozzájuk.

Kedden délelőtt múló rosszullétet érzett Makláry Károly püspök. Nem törődve gyengélkedésével, kiutazott Demecserbe a birtokára, Futó András püspöki titkár kíséretében, de amikor onnan visszatért, oly súlyosra fordult az állapota, hogy azonnal elhívatták hozzá kezelőorvosát dr. Keller Ferenc egyetemi magántanárt, aki megállapította, hogy epehólyag gyulladása van a püspöknek, ami azonban jóindulatú és enyhe lefolyású. Kedden este nagy fájdalmak rohanták meg Makláry Károly püspököt, szerda reggelre azonban elmultak és a püspök teljesen jól érezte magát. Mindenki reménykedve tekintett a betegség további lefolyása elé és maga a püspök is bizakodva szólott környezetéhez, a közeli napokra már terveket szőve a reá váró munkában. Szerdán este felé azonban hirtelen rosszra fordult a püspök állapota. Súlyos hidegrázás támadta meg. Az első rohamot sikerült leküzdenie, azonban este kilenc órakor egy újabb roham vett erőt a püspök legyengült szervezetén és ekkor már számítani kellett arra, hogy az erősen igénybe vett szív nem tud megbirkózni a betegséggel. Szerdán egész éjjel Makláry Károly betegágya mellett tartózkodott Keller Ferenc dr., professzor. Reggelre valamennyire enyhültek a rohamok, de a püspök állapota mind súlyosabbra fordult.

Délelőtt konziliumot tartottak a betegágy mellett dr. Hüttl Tivadar és dr. Forneth Béla professzorok és dr. Keller Ferenc egyetemi magántanár, de a püspök megmentése már lehetetlen volt. Dél felé a beteg állapota katasztrófálissá vált és délután fél 4 órakor, majdnem mindvégig eszméletnél, csendesen megpihent a fáradt szív.

Utolsó órák

Csütörtökön délelőtt az orvosi konzilium után, már számítani kellett a tragikus végre. A püspök betegágya mellett felesége és három leánya tartózkodott Keller Ferenc professzoron és dr. Hégel Flóris klinikai professzoron kívül. Uray Sándor egyházkerületi főjegyző és Futó András püspöki titkár a délelőtt folyamán hosszú időt töltöttek el Makláry Károly püspök mellett és aggodalommal telt szívvel s megrendült lélekkel nézték az utolsó órák nagy küzdelmét.

Makláry Károly mindvégig eszméleténél volt. Mosolygó szeretettel nézett a körülötte állók aggódó szemébe és fáradt mozdulattal próbálta elsimítani a félelmet szerettei szívéről, mert ő még bízott. Majdnem az utolsó percig reménykedett és nem tudta elhinni, hogy a kérlelhetetlen vég elszólítja őt munkájának küzdőteréről. Fél 4 előtt néhány perccel elvesztette eszméletét és rövid halálküzdelem után csendesen elpihent.

Az utolsó percig élénken részt vett az egyházkerület és Debrecen református egyházi életének munkájában. Szerdán állandóan referálni kellett neki a püspöki hivatalban történt eseményeket és befutott ügyiratokat. A püspök reménykedésére jellemző, hogy szerda délelőtt még abban bizakodott, hogy a délutáni kollégiumi igazgató tanácsi ülésen résztvehet és csak az utolsó percben mondotta le arról résztvételét.

Amikor délután Török Tibor, a tanítóképzőintézet igazgatója felkereste a püspököt lemondóan legyintve mondotta néki fáradt mosolygással:

— Ne haragudjatok, most nem tudok átmenni, olyan gyengén érzem magam.

Csütörtökön délelőttre már régebben két teológust rendelt magához kihallgatásra, akik meg is jelentek, mert a püspök mindenáron fogadni kívánta őket. Csütörtökön délelőtt azonban már nem engedték őket a püspök elé.

Utolsó tervek

Pénteken reggel akart Makláry Károly püspök elutazni szabadságra. Gyengélkedő egészségét óhajtotta helyreállítani és ezért *családjával együtt Svájcba akart utazni*, ahol a hegyek között remélte visszanyerni frisseségét és fokozni munkabírását. Minden elő volt már készítve az útra. Hetek óta tervezgette a püspök ezt az üdülést és amint mosolyogva mondotta:

— Összeszedem az erőm, mert nagy idő vár ránk — célozva a Kollégium közelgő jubileumának ünnepségeire.

Augusztusban a magyar reformátusok világkongresszusa, amely a külföldről is hatalmas seregben gyűjti egybe a magyar reformátusságot, majd a Kollégium jubileumi ünnepségei foglalkoztatták a legutóbbi időben a püspököt. Az elmult héten boldog örömmel ujságolta, hogy legnagyobb gondja szakadt le a válláról, amikor végre régi egyházrésze, amelynek sokáig volt lelkipásztora, az egyházrész megnyugodott új papjában. Az egyházkerületi munka is nagyon igénybe vette az utolsó időben és felesége gyengélkedése is sok gondot okozott neki. A nyár elején már egy ízben távol volt Debrecentől, amikor feleségét kísérte el a Balaton mellé, ahonnan visszatérve bizakodva és újult erővel állt bele az Ur aratásába.

Makláry Károly pályája

1876 május 24.-én született Helyőpapiban, Borsod megyében ahol atyja lelkész, egyházmegyei főjegyző és tanácsbíró volt. Középiskoláit Miskolcon és Sárospatakon, a teológiát Sárospatakon és Budapesten végezte. Lelkészi oklevelét szinjeles eredménnyel szerezte meg.

1897-ben kezdte meg lelkipásztori működését a hevesmegyei Átányon, mint segédlelkész. A következő esztendőben már Tiszanánára került, ahol 1901-ig működött ugyancsak mint segédlelkész.

1901-ben választották meg lelkészszé Nyák'ádházán, ahol 1904-ig működött. 1904-ben Kunhegyes lelkipásztora lett, ahol 30 évig állt a lelkek szolgálatában. 1934 május 27-én a debreceni egyház lelkipásztorá lett amikor az Árpád-téri egyházrész lelkészévé választotta meg a debreceni presbitérium.

Makláry püspök házassága

1901-ben, amikor Nyékládházára megválasztották lelkésznek, nősült meg. Felesége Kérészy Anna, néhai Kérészy Barna tiszanánai lelkipásztor, egyházkerületi tanácsbíró, zsinati és konventi tag leánya. Boldog házassága meleg családi otthona megteremtette számára azt a környezetet, amely munkás életének mindenkor új erőt és pihenést tudott nyujtani. Felesége mint hűséges munkatárs állott mindenkor mellette és vette ki részét férje munkájából. Házasságából három leány gyermeke született, valamennyien férjezettek és van két kis unokája is.

Az egyházi közélet munkájába korán belekapcsolódott. Nyolc éven át volt a Hevesnagykunság egyházmegye főpénztárosa, 12 éven át a tanügyi bizottság elnöke, 15 éven át főjegyzője és 20 éves át tanácsbírája, 1929 óta pedig lelkészi főjegyzője és püspökhelyettese volt püspökké választásáig. Az országos zsinatnak rendes képviselője, az Egyetemes Konventnek rendes tagja, — jegyzője és bírája. Éveken át volt a konventi közigazgatási bizottság előadója.

Makláry Károly, a Tiszántúli Egyházkerület püspöke

Baltazár Dezső halála után megürült püspöki tisztségre 1936 decemberében iktatták be az újonnan megválasztott püspököt, Makláry Károlyt, a Tiszántúli Egyházkerület főjegyzőjét az Árpád-téri egyházrész lelkipásztorát. A püspökválasztásra beérkezett szavazatokat 1936 november 9.-én bontották fel és a szavazatok nagy többsége Makláry Károly mellett foglalt állást. A beérkezett 788 szavazat négyötödrésze, 647 Makláry Károlyt helyezte a debreceni püspökök történelmi sorába. 1936 decemberében iktatta be tisztségébe a Tiszántúli Egyházkerület közgyülése. Akkor mondotta el a püspök megrendítő erejű nagy beszédét, amelyben püspöki programjának a szeretettől és hittől duzzadó és feszülő erejével vállalta a tisztségével járó ádozatos munkát.

„— Égig magasodó óriások nyomában lehajtott fővel megáll egy szegény, egyszerű sáfár... A törpe, ki most az egyháztörténelem óriásainak nyomába lép, tétován keres egy kezet, amelybe belefogódzék, — amely felemelje és támogassa. Ez a kéz csakugyan alá is hajlik a Szent Igében: „Úgy tekintsen minket az ember, mint Krisztus szolgáit és az Isten titkainak sáfárjait."

Ezekkel a szavakkal indult el püspöki méltósága utján Makláry Károly és rövid két esztendős püspöki munkája alatt méltó tagjává vált az egyháztörténelem óriásaivá lett debreceni püspökök díszes sorának. A kéz, amely lehajolt érte, az Isten keze támogatta és megadta a számára az erőt, hogy a tétova vándor beleírhassa nevét a Tiszántúli Egyházkerület és a magyar református-ság történelmének lapjaira.

Irodalmi, szociális és karitativ munkássága

Több egyházi lapban számos cikke és tanulmánya jelent meg tanügyi, pénzügyi, nyugdijügyi és egyéb, főként a gyakorlati egyházi életet illető közéleti kérdésekről. A jelenleg érvényben levő egyházi törvénykönyveknek lelkészválasztásról rendelkező II. törvénycikkét ő készítette és kodifikálta. Közvetlenül püspökké választása előtt az ORLE hivatalos lapjának, a Lelelkészegyesü'et-nek volt felelős szerkesztője. Az egyházépités külső munkáiban is tevékeny részt vett. Kunhegyesi lelkipásztorkodása idejét maradandóan hirdetik az újonnan épült iskolák, lelkészi és kántori lakások és a kunhegyesi templomnak, az ország egyik legszebb és legnagyobb református temp'omának külső és belső megújitása. Évek hosszú során keresztül munkás tagja volt a kunhegyesi képviselőtestületnek és Jász-Nagykun-Szolnok megye törvényhatóságának. Ugyancsak tagja volt debreceni tartózkodása alatt Debrecen város és Hajdúvármegye törvényhatóságának és Debrecen város az iránta érzett tiszteletének kifejezéseképpen, Baltazár Dezső halálával megürült törvényhatósági bizottság örökös tagságára őt választotta meg lelkesedéssel és teljes egyhangúsággal.

Lelkipásztori pályafutása idején de különösen Debrecenben számos szociális, kulturális, társadalmi és karititív intézménynek volt megalapitója, feleségével együtt pedig buzgó munkása a belmissziói munkának. Több izben tett külföldi tanumányutat, bejárta az országot, számos helyen szolgálva a lelkek érdekét, tartva nagyon sok beszédet és szórva a szomjas lelkekbe Isten magvetését. Külföldi tanulmányútjai során bejárta Ausztriát, Svájcot, Német- Olasz és Franciaországot.

A temetés

Makláry Károly püspököt a debreceni református Nagytemplomban ravatalozzák fel vasárnap délelőtt 11 órakor, ahol dé'után négy órakor kezdődik a temetési szertartás. Dr. Ravasz László református püspök végzi a szertartást és mond gyászbeszédet a Nagytemplomban Makláry Károly felett. A Nagytemplomból indul el majd az impozáns menet, amely e'kiséri utolsó útjára Debrecen nagy halottját a Köztemetőbe, ahol a város által adományozott sírhelyre helyezik végső nyugalomra. A sírnál Uray Sándor egyházkerületi főjegyző mond búcsúbeszédet.

Makláry Károly püspök halálának a híre mint a futótűz terjelt el nemcsak Debrecenben, hanem az egész országban és számos részvéttávirat és érdeklődés érkezett már a püspöki hivatalba. Osztatlan részvét és együttes érzés állt a püspök családja mellé. A temetést a Fehértóy temetkezési intézet rendezi.

Lloyd George leleplezi a békeszerződéseket

London, július 7. Lloyd George megkezdte a Daily Telegraphban a békeszerződésekről irt cikksorozatát.

Mai első cikkében Lloyd George önmaga lemond a békeszerződések hibáinak mentségéül gyakran felhasznált védelemről, amely szerint a békét győzelmi mámor hatása alatt kötötték s elárulja, hogy az összes lényeges békefeltételeket és háborus célokat a vezető antantállamférfiak már az 1916. karácsonyakor Londonban megtarott értekezletükön állapitották meg, amidőn az antantügy katonailag a lehető legroszszabbul állott, a búvárnaszádharc sikere tetőpontját érte el, az antanthatalmak keleteurópai haderői összeomlottak, a nyugati harctéren megkisérelt támadás pedig olyan véres kudarcba fult, hogy komoly zendülés tört ki a francia csapatok között. Midőn 1918 január 15.-én a szakszervezeti vezetők ülésén mondott beszédemben kisérletszerüen nyilvánosságra haztom a feltételeket — irja Lloyd George — egyetlen munkásvezér, vagy szakszervezeti megbizott sem vonta kétségbe követeléseink méltányosságát vagy bölcsességét.

VIGSZINHÁZ
MA UTOLJÁRA
A legkáprázatosabb amerikai revü film
Tip-Top Follies
ALICE FAYE és a 3 RITZ BROTHERS a főszerepben.
Jön! UTRY ANNA! Jön!

Demjanovich-Barankay Miklóst táblai tanácselnökké nevezték ki

Liska Károly ügyészségi alelnök, K. Nagy Zoltán szoboszlói járásbirósági elnök lett -- Fövényessy Sándor és Tokay Gyula törvényszéki tanácselnökök előléptetése

Igazságügyi kinevezések és előléptetések a debreceni tábla területén

Budapest, július 7. A Kormányzó a m. kir. igazságügyminiszter előterjesztésére Demjanovich-Barankay Miklós kir. ítélőtáblai bírák és kir. ügyészek részére megállapított III. fiz. csoport jellegével felruházott debreceni kir. ítélőtáblai bírót a debreceni ítélőtáblához tanácselnökké, dr. Liska Károly a kir. ítélőbírák és kir. ügyészek részére megállapított II. fiz. csoport jellegével felruházott debreceni kir. ügyészt a debreceni kir. ügyészséghez alelnökké, dr. K. Nagy Zoltán debreceni kir. törvényszéki bírót a hajdúszoboszlói járásbíróság elnökévé nevezte ki.

A Kormányzó az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Özvegyi Ferenc debreceni táblabírónak, Fövényessy Sándor debreceni törvényszéki tanácselnöknek, dr. Tokay Gyula debreceni törvényszéki tanácselnöknek a kir. ítélőbírák és ügyészek részére megállapított III. fiz. csoport jellegét adományozta.

A Kormányzó a m. kir. igazságügyminiszter előterjesztésére Balágh Endre debreceni, Takács István debreceni kir. járásbírósági telekkönyvvezetőknek a VIII. fiz. oszt. jellegét, Szemerédy Szilárd debreceni kir. járásbírósági irodatisztnek az irodafőtiszti címet s jelleget adományozta.

Az igazságügyminiszter dr. Öregh János debreceni járásbírósági, dr. Pogány Béla debreceni törvényszéki jegyzőket jelenlegi alkalmazásuk helyén bírósági titkárokká nevezte ki.

Az igazságügyminiszter dr. Csapó László debreceni törvényszéki, ifi. dr. Rásó Ferenc debreceni, dr. Pócsy János debreceni törvényszéki, dr. Nagy Sándor debreceni kir. törvényszéki aljegyzőket jelenlegi alkalmazásuk helyén bírósági jegyzőkké nevezte ki.

Az igazságügyminiszter dr. Szabó Márton debreceni kir. járásbírósági, ifi. dr. Nónay György debreceni kir. törvényszéki, dr. Deák Gyula püspökladányi kir. járásbírósági joggyakornokokat, dr. Baán István sátoraljaújhelyi kir. közjegyzőhelyettest a debreceni törvényszékhez, dr. Farkas Attila gyakorló ügyvéd debreceni lakost a sátoraljaújhelyi, dr. Nánássy Lajos közig. gyakornokot a veszprémi kir. törvényszékhez bírósági aljegyzőkké nevezte ki.

Az igazságügyminiszter dr. Jeney György debreceni kir. járásbírósági ideiglenes minőségű kisegítő díjnokot törvényszéki joggyakorlatra bocsájtotta jelenlegi alkalmazása helyén.

Az igazságügyminiszter dr. Varsányi Imre debreceni lakost a debreceni, dr. Gombos László debreceni lakost a debreceni, dr. Csáky Ferenc György debreceni lakost a budapesti ítélőtábla kerületébe joggyakorlatra bocsájtotta.

Az igazságügyminiszter Ullagá Gábor a VIII. fiz. oszt. jellegével felruházott hajdúnánási kir. járásbírósági telekkönyvvezetőt jelenlegi alkalmazása helyén a VIII. fiz. osztba sorozott telekkönyvvezetővé nevezte ki.

Az igazságügyminiszter Szeghy Sándor s. hivatali igazgatói címmel s jelleggel felruházott debreceni ítélőtáblai, Lukács Károly irodaigazgatói címmel s jelleggel felruházott a debreceni törvényszéki, Borsy Aladár irodaigazgatói címmel s jelleggel felruházott debreceni kir. járásbírósági irodafőtisztet jelenlegi alkalmazásuk helyén s. hivatali igazgatókká nevezte ki.

Azigazságügyminiszter Gáll Lajos debreceni törvényszéki iroda s. tisztet jelenlegi alkalmazása helyén irodatisztté nevezte ki.

Az igazságügyminiszter Róth Kálmán debreceni kir. járásbírósági kezelőt jelenlegi alkalmazása helyén iroda s. tisztté nevezte ki.

Az igazságügyminiszter dr. Király Gyula debreceni törvényszéki, Faragó Margit debreceni ügyészségi díjnokokat jelenlegi alkalmazásuk helyén s. hivatali gyakornokká nevezte ki.

Az igazságügyminiszter dr. Csikv-Mészáros Tibor debreceni kir. törvényszéki aliegyzőt jelenlegi állomáshelyén bírósági jegyzővé nevezte ki.

Erélyes tiltakozás a csalóközi magyarok üldöztetése ellen

A cseh kormány késlekedik a nemzetiségi törvénytervezet megalkotásával

Prága, július 7. Jaros Andor nemzetgyülési képviselő, az egyesült magyarpárt elnöke interpellációt nyujtott be a belügyminiszerhez a Csalóköz-Nyéken történt csendőri túlkapások tárgyában. Csalóköz-Nyéken — mondja az interpelláció — a csehszlovák agrárpárt magyar tagjai majdnem kivétel nélkül kiléptek az agrárpártból s a magyarpárthoz csatlakoztak.

A csendőrség a tömeges kilépések hírére, törvény- és jogellenesen erősebb különitménnyel megszállták a községet, s napokon keresztül veszélyeztetve a község belső békéjét, az agrárpártból kilépő tagokat kihallgatással zaklatta s megfélemlítette. E ténykedése a csendőrségnek alkotmány és büntető törvénybe ütközik. Ezért kéri a belügyminisztert, hogy vizsgálja ki a csalóközi túlkapások ügyét, a bűnösöket példásan büntesse meg s akadályozza meg, hogy a jövőben hasonló esetek előfordulhassanak.

Prága, július 7. A szokol ünnepségek végeztével a nemzetiségi tárgyalások gyorsított ütemben folynak tovább. Csütörtökön délelőtt a szudétanémet párt 3 képviselőtagja megbeszélést folytatott Hodza miniszterelnökkel. Prágai Magyar Hirlap értesülése szerint a megbeszélésen a szudétanémet képviselők rámutattak a nemzetiségi tervezet hiányosságaira. A jövő héten a miniszterelnök a kormánypártok vezetőivel együtt véglegesen meg akarja szövegezni a nemzetiségi statutummal kapcsolatos törvénytervezeteket, amelyek azután július 2. felében kerülnének a képviselőház és a szenátus elé.

Egy évvel ezelőtt kezdődött meg a Japán--Kina háború

Szanszitól délre a japánok általános támadást indítottak

Tokió, július 7. Csütörtökön délután a japán-kínai ellenségeskedés megkezdésének első évfordulója alkalmából az egész japán nemzet egy perenyi csöndben adózott hősi halottai emlékére. A templomokban s szentélyekben gyászistentiszteleteket tartottak. Konoje miniszerelnök a nemzethez intézett kiáltványában a mikádó megelégedését fejezte ki a haderő és a nemzet áldozatkészségéért. Hangoztatta japán rendithetetlen szándékát, hogy egyszersmindenkorra elejét veszi a további surlódások kiujulásának olymódon, hogy végleg eltiporja a japán ellenes és kommunista-barát Csang-Kai-Sek kormányát és örökre megszilárditja Kina és Japán szoros együttműködését a világ békéjének érdekében.

Sanghai, július 7. Csang-Kai-Sek a japán-kínai ellenségeskedések megindulásának első évfordulója alkalmából üzenetet intézett a kínai nemzethez. Szózatában többek között a következőket mondja:

— Utolsó lehelletünkig harcolni fogunk, mégha csak egyetlen hüvelykuyi területre is szorulnánk vissza és egyetlen kínai maradna életben. Célunk a területi sérthetetlenségünk és szuverénitásunk megvédése, addig vivjuk az önvédelmi harcot, míg ezt a célt el nem értük Történjék bármi is, elhatározásunk rendithetetlen.

Tokió, július 7. A Domei iroda kunoi jelentése szerint, a japán erők Sanszitól délre a tüzérség támogatásával általános támadást indítottak, ezen a vidéken összpontosított kínai csapatok ellen.

Peking, július 7. A kora reggeli órákban egy kisebb szabad csapat megtámadta Peking áramszolgáltató telepét, amely mintegy 20 km-nyire van a várostól s megrongálta a vezetékeket. Peking ben ennek következtében több órán át szünetelt a forgalom. A szabad csapat 29 rendőrtisztviselőt elrabolt. Ugyanakkor, amikor a villanytelepet megtámadták, Lungjennél ágyuval lőtték a vasműveket.

Megnyilt az addisz-abebai leadó

Róma, július 7. Csütörtökön este megkezdődött Olaszországban az újonnan felállított adiszabebai olasz rádióállomás adásainak rendszeres közvetítése. Az adiszabebai olasz rádió minden héten külön programot ad az anyaország rádióállomásai számára. A csütörtökesti első közvetítést valamennyi olasz rádióállomás átveszi.

Meghalt Minich Károly professzor

Budapest, július 7. A budapesti kir. ügyészséget és a budapesti büntetőtörvényszéket csütörtök délben értesitették arról, hogy dr. Minich Károly, az ismert törvényszéki orvosszakértő, ma délelőtt háromnegyed 11 órakor meghalt. Minich egészségügyi főtanácsos, egyetemi ny. r. tanár, már hosszú esztendők óta teljesitett mint törvényszéki szakértő szolgálatot a budapesti törvényszéken, mint az Igazságügyi Orvosi Tanács tagja is hosszú ideig működött.

Számos nagy polgári és büntetőperben adott szakértői véleményt, amelyek azután döntő súlyúak voltak a per elbirálásánál. Péter és Pál napján lett beteg. Szivbaja kínozta, majd tüdővizenyő lépett fel és ma délben ez oltotta ki életét. A bíróságok épületére, a hir vétele után, kitűzték a gyászlobogót. Temetése szombaton délután fél 5 órakor lesz a Kerepesi-temetőből.

HUNGÁRIA FILMSZINHÁZ
MA UTÓLJÁRA a különleges és érdekes
Egy gazdag ember regénye
a nagy amerikai jellemszínész EDWARD ARNOLD főszereplésével
Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor!
Holnap: Asszony a viharban! IRENE DUNNE és DOROTHY LAMOUR!

AZ APOLLÓBAN
Ma, pénteken 3 órás előadások! A szinjátszás két fejedelme
Chaplin és Marlene Dietrich
egy előadásban, két attrakcióval:
1. A modern idők | 2. Allah kertje
Előadások: 6 és 9 órától folytatólagosan!

Kinevezések a külügyminisztériumban és kereskedelemügyi minisztériumban

Budapest, július 7. Budapesti Közlöny pénteki száma közli a külügyi, kereskedelmi és közlekedésügyi, valamint az igazságügyi tárca körébe tartozó cim és jellegadományokat, — illetőleg kinevezéseket. A külügyi tárcánál a kormányzó Velits László dr. és Máriássy Zoltán I. oszt. követségi tanácsosokat rendkivüli követekké és meghatalmazott miniszterekké, dr. gróf Csáky Istvánt I. oszt. követségi tanácsossá nevezte ki és egyelőre a rendkivüli követi és meghatalmazott miniszteri címet és jelleget adományozta neki.

Bakách Bessenyey Görgy báró I. oszt. követségi tanácsosnak pedig a rendkivüli követi és meghatalmazott miniszteri jelleget adományozta.

A Kormányzó Terstyánszky Ákos államtitkári címmel felruházott postavezérigazgatót a III. fiz. oszt.-ba nevezte ki. Zálkay Bertalan dr. és Banka Istvánt miniszteri osztályfőnökökké nevezte ki.

A kereskedelemügyi tárcánál kinevezett tisztviselők között van dr. Héjjas Iván miniszteri osztálytanácsos, akit a kormányzó miniszteri osztálytanácsossá nevezett ki.

Véres harcok Spanyolországban

Salamanca, július 7. A szerdai hadijelentés szerint a nemzeti csapatok a terueli harctér puebla-valverdei szakaszán folytatták előnyomulásukat és több fontos ellenséges állást megkódítottak. Az ellenség vesztesége jelentékeny. Az elmúlt három nap alatt a köztársaságiak vesztesége többezet halott és mintegy 1300 hadifogoly.

A caselloni harctéren a nemzetiek visszaverték az ellenséges támadásokat, és új állásokat foglaltak el. Egyetlen szakaszon a köztársaságiak vesztesége többszáz halott és nyolcvanhat fogoly.

A nemzeti repülők kedden bombázták a badalonai hadianyaggyárat.

Bilbao, július 7. A köztársasági hadijelentés szerint a teureli arcvonalon heves harcok folynak. A köztársaságiak a jelentés szerint a valbonai, suerasi, artanai és villaviejai szakaszon visszaverték a nemzetiek támadásait. A nemzetiek repülőgépei bombázták Benifallo, Cillo, Alcira, Perrello és Puzol városokat, valamint Barcelona külvárosát.

Páris, július 7. A sajtó egy nemzeti spanyol fogságbaesett köztársasági tiszt elbeszélését közli, amely szerint Valenciába öt köztársasági milicista 200 m. távolságból rálőtt Maja köztársasági tábornokra s kiséretére, amikor éppen a gépkocsiba akartak szállani. A tábornok sértetlen maradt, de a kíséretének két tagját a golyók eltalálták.

Vitéz Rátz Jenő fényes győzelmét várják Abádszalókon

Budapest, július 7. Az országgyűlés felsőháza letárgyalta szerdán a hegyközségi törvényjavaslatot, szeszjavaslatot és a Nemzeti Bank alapszabályainak módosításáról szóló törvényjavaslatot és ezzel az országgyűlés érdemi munkája be is fejeződött. A képviselőház fog még tartani egy formális ülést, a felsőház üzenetének átvétele céljából, amelyen tehát be fogják jelenteni e törvényjavaslatok letárgyalását. Ez a formális képviselőházi ülés kedden, 12.-én lesz s utána hivatalosan is megkezdődik a képviselőház nyári szünete, ami előrelátható lag október második feléig fog tartani.

Politikai körökben érdeklődéssel várják az abádszalóki kerület vasárnapi képviselőválasztását. Abádszalókon vitéz Rátz Jenő honvédelmi miniszterrel szemben nyilasjelölt kísérletezik. Természetesen vitéz Rátz Jenő honvédelmi miniszter pártja döntő fölényben van és komoly küzdelemről szó sem lehet, — de mindenesetre érdeklődéssel várják a leadandó szavazatok számarányát. Politikai körökben arra számítanak, hogy a honvédelmi miniszter több mint kétharmados szótöbbséggel kapja meg a kerület mandátumát.

Zeppelin születésének századik évfordulója

Pénteken egész Németország Zeppelin Ferdinánd gróf emlékét ünnepli, mert július 8.-án lesz száz esztendeje, hogy a léghajózás nagy úttörője Konstanzában, a bódenitó partján megpillantotta a napvilágot. Zeppelin gróf, aki 1917-ben halt meg Berlinben, a szó legteljesebb értelmében egész életét a léghajózás problémáinak szentelte és fanatikus hittel tört céljai felé, még egy olyan korban, amikor a széles tömegek mindazt fantazmagóriának tartották, amit ő aztán szívós kitartó munkával, nagy küzdelmek árán megvalósított. Fiatalságának idején még elérhetetlen álomnak tünt fel a „szabályozható léghajózás", olyan problémának, amelynek megoldásában maga a tudományos világ sem hitt.

Zeppelin gondolatát, — amely még akkor született, amikor annak technikai előfeltételei egyáltalán nem voltak meg s még meddő elméleti viták folytak arról, hogy a levegőnél súlyosabb, vagy pedig könnyebb anyagnak alkalmazásával lehet-e meghódítani a földet körülvevő földfeletti birodalmat, — a technikai fejlődés minden tekintetben igazolta, mert ő a hasznosítható és nagy utakra berendezett repülés kérdésének megoldását a két elmélet egyesítése alapján képzelte el.

Németország teljes joggal ünnepli Zeppelint, mint a német szellem hősét, mert az ő léghajói visszatükrözik a német kitartást.

A spanyol kérdés még nincs elintézve

London, július 7. A spanyol kérdés fejleményeiről az angol lapok csütörtökön reggel is a meglepetés hangján írnak, noha ezúttal sem titkolják a még fennálló súlyos nehézségeket.

A félhivatalos Times fontosnak tartja, hogy rámutasson azokra a fenyegető bonyodalmakra, amelyek előállhatnak, ha a benemavatkozási bizottság által elfogadott angol tervet gyorsan végre akarják hajtani. A terv végrehajtásának megkezdése előtt feltétlenül meg kell várni elsősorban a két spanyol küzdőfél kormányának válaszát. A válaszokat illetőleg a lap egyébként igen sötétenlátó, — különösen a válaszok beérkezésének időpontját illetőleg, mert még abban az esetben is, ha Anglia és Olaszország egész befolyásukat latbavetnék a gyors válaszadás érdekében, — írja a Times, — még így is meglehetősen hosszú időnek kell elmulnia, amíg Burgos és Barcelona meghozzák a döntésüket. A félhivatalos angol lap egyebekben különösen sajnálatosnak tartja, hogy áprilisban, az angol-olasz békeegyezmény aláírásakor abból a hamis feltételezésből indultak ki, hogy a spanyol polgárháborúnak május havában egészen biztosan vége lesz.

Beiktatták Baksa Jánost, az új vidéki főkapitányt

Budapest, július 7. Dr. Baksa Jánost, az új vidéki főkapitányt csütörtökön délelőtt tíz órakor iktatták be tisztségébe a vidéki főkapitányság nagy dísztermében. A beiktatáson jelen voltak a belügyminisztériumból Tomcsányi Kálmán államtitkár, Szemerjay Kovács Dénes miniszteri tanácsos, Horváth Dezső osztályfőnök, a vidéki főkapitányság rendőrtisztjei, a vidéki kerületi kapitányságok vezetői és a fővárosi napilapok rendőri tudósítói.

A beiktatás után Baksa főkapitány kijelentette, hogy maga is lapszerkesztő volt, szeretettel üdvözli a sajtó képviselőit és nagyfontosságúnak tartja a hírszolgálat támogatását a rendőrség munkájában.

Igen érdekesen nyilatkozott az új főkapitány arravonatkozólag, hogy tapasztalatai szerint a rendőrség legmagasabb feladata a bűncselekmények megelőzése. Ki kell küszöbölni a bűncselekmények elkövetésének a lehetőségét is. Emellett a rendőrségnek a szociális intézményekkel karöltve szociális tevékenységet is kell kifejtenie, ebbe az irányba akarja fejleszteni a munkát.

Schmeling ma érkezik haza, Joe Louis nem boxol az idén

A június 22.-i newyorki dráma két főszereplője útban van Európa felé. Schmeling 2.-án indult és ma már meg is érkezik Hamburgba, hogy onnan folytassa útját hazafelé, Berlinbe.

Amerikai hírek szerint Schmeling még az idén mérkőzni akar Max Baerrel, vagy Bradock-al, hogy újra kvalifikálhassa magát Joe Louis ellen.

A néger bombázó feleségével együtt utazott el New-Yorkból egy nappal Schmeling indulása után. A világbajnok nem boxolni jön Európába, hanem csak vakációra, hiszen eddig alig volt ideje magánéletet élni, annyira elfoglalta a világbajnokságért folytatott küzdelem.

Newyorki jelentés szerint Joe Louis ez évben már nem áll többé ringbe. Ennek nem sportbeli, hanem adóügyi okai vannak. Az amerikai adóskála ugyanis úgy intézkedik, hogy Joe Louis most már 80%-os adót fizetne a mérkőzésének a jövedelme után, ha ebben az évben mégegyszer kiállna ökölvívómérkőzésre. Ez pedig nem fizetné ki magát, tehát inkább nem boxol többet 1938-ban a világbajnok.

Merénylet egy fotoriporter ellen

Egy amerikai politikus le akarta lőni, mert lefényképezte őt

Newyork, július 7. Fantasztikus merénylet történt az egyensültállambeli Tennessee-ben. Egy ismert és előkelő politikus, Edward MacNew le akart lőni nyilt utcán egy fotoriportert.

Edward MacNew Tennessee állam egyik legtekintélyesebb politikusa, aki nagyszerű szónoki képességével óriási népszerűséget szerzett. Mint ismert és népszerű politikus természetesen nagyon sokat szerepel a nyilvánosság előtt. Sokat írnak róla az újságok is, de soha egyetlen ujságban sem jelenik meg a fényképe.

Edward MacNew érthetetlen módon irtózik a fényképészektől, soha életében nem engedte lefényképezni magát. Ez pedig feltűnő nagy ritkaság Amerikában ahol az elnöktől kezdve minden közéleti ember szívesen áll a fotoriporterek gépe elé.

Néhány nappal ezelőtt nagy társasággal az egyik étteremben mulatott Edward MacNew. A késő éjszakai órákig mulattak, sokat ittak. MacNew részegen ült kocsijába. Tennessee államnak rendkívül szigorú törvényei vannak az ittas állapotban vezető autósok ellen. Bámilyen népszerű és ismert politikus is Edward MacNew, megindult ellene az eljárás meg nem engedett gyorshajtás és botrányokozás címén. Beidézték a bíróságra.

A bíróságra menet az egyik lap fotoriportere az egyik utcasarkon lefényképezte a tennesseei politikust. Edward MacNew abban a pillanatban vette észre a fényképészt, amikor az már elkattintotta gépét. Határozott mozdulattal a zsebébe nyúlt, kivette a revolverét, a fotoriporterre irányította és elsütötte.

A golyó nem talált, félméterrel a fotoriportertől fúródott egy ház falába. De MacNew ellen — aki gyorshajtási vétségének ügyében ment a bíróságra — most már szándékos emberölés büntette miatt indul eljárás.

Leleplezett a rendőrség egy sikkasztó társaságot

Néhány nappal ezelőtt a debreceni rendőrség központi ügyeletén megjelent Friedländer László Hatvan-utca 37. szám alatt lakó rövidárukereskedő és elpanaszolta, hogy a Müller szállító cég hétfőn árut szállított részére és az áruból 476 pengő értékű holmi hiányzott.

A feljelentés alapján a rendőrség széleskörű nyomozást indított és Jánossy Mihály detektív munkája rövidesen eredményre vezetett. A detektív rövid nyomozás után megállapította, hogy az árut Pénzes András, a Müller cég kocsisa és Cimbalmos János napszámos sikkasztotta el. A kihallgatott kocsis és napszámos elmondta, hogy a 476 pengő értékű textilárut Csekenyák Mihály ószeresnek adta el 50 pengőért. Az ószeres szintén igen rövid időn belül túladott az árun egy Csapó-utcai kereskedőnek, ahol Jánossy Mihály hiánytalanul megtalálta azokat.

Pénzes és Cimbalmos töredelmesen beismerte tettét, Csekenyák azonban tagadta, hogy tudott volna a textilárú lopott voltáról. Azt hangoztatta hogy teljesen jóhiszeműen járt el. Jánossy Mihály ezzel a bűnügyre kapcsolatban azt is kiderítette, hogy Pénzes a mult hónap 13.-án Dusa Lőrinc társaságával a Grósz József kereskedő címére érkező szállítmányból ellopott egy félkilós csomagot és egy Lossonczi nevű tűzkőárusnak nyolc pengőért eladták. A pénzen aztán testvériesen megosztozkodtak és elköltötték. A rendőrség mindnégy ember ellen megindította az eljárást.

A RÁKÓCZI-INDULÓVAL NYITJÁK MEG A NEW-YORKI VILÁGKIÁLLÍTÁST

Beszélgetés dr. Bessenyey Gábor new-yorki professzorral aki eljött Debrecenbe a Nyári Egyetem meglátogatására

Érdekes vendége volt a napokban a Nyári Egyetemnek. Dr. Bessenyey Gábor a newyorki Fordham-egyetem professzora annyit hallott Amerikában a debreceni Nyári Egyetemről, hogy európai körútja alkalmával útiprogramjába bállította a Nyári Egyetem meglátogatását. Munkatársunknak alkalma volt beszélgetést folytatni a politika kiváló professzorával, aki a beszélgetés során igen érdekes leírást adott New-York szellemi életéről, az amerikai egyetemekről és amerikai élményeiről.

A NEW YORK TIMES SZERKESZTŐSÉGÉBŐL A FORDHAM-EGYETEM KATEDRÁJÁIG

Hatalmas termetű, napbarnított férfi ül szemben velem a Nyári Egyetem újonnan berendezett helyiségében. A szájállásán már látszik, hogy régóta él idegen nyelvi környezetben. Érdekesen ejti a magyar szavakat, amelyben csodálatos életéről számol be.

1925-ben mentem ki Amerikába, a budapesti egyetemen szereztem jogi és államtudományi doktorátust. Jó ideig a New-York Times kiadóhivatalában dolgoztam. Előadásából megtudom, hogy ezután a Columbia egyetemen végzett újságírói tanulmányokat, majd átkerült a szerkesztőség legérdekesebb osztályára. New-York legnagyobb lapjának, a New-York Times politikai szerkesztője lett. Az amerikai Kossuth-ünnepségek alkalmával ő fogadta a magyar ujságírókat. A chicagoi és californiai egyetemeken nyert előbb katedrát s legutóbb a newyorki Fordham-egyetem politikai tanszékének professzora lett. Az egyetemen igen értékes munkásságot fejt ki.

NEW YORK SZEREPE ÉS AZ EURÓPAI MŰVELTSÉG

Egészen átszellemülve beszél Bessenyey professzor a nagy metropolis, New-York szellemi életéről. New-Yorkban három nagy egyetem van, amelynek élete szervesen belekapcsolódik a város életébe. Ez az Amerika keleti részén fekvő város első ütközőpontja az európai szellemi áramlatoknak. Itt szűrik le ezek eredményeit vagy alakítják át amerikai ízlés szerint. Valóban minden jel arra mutat, hogy az európai kultúra itt konzerválódik. Amerikai vélemény szerint ugyanis Európa fel fogja őrölni erejét a háborús küzdelmekben. Nem-York hivatása tehát magában összpontosítani az európai kultúra magvát s ez zenei téren már meg is történt.

E gondolat jegyében rendezik meg a newyorki világkiállítást 1939-ben, amely méreteiben nemcsak hasonló lesz a párisi világkiállításhoz, de messze túl fogja haladni. A kiállítást a Rákóczi-indulóval fogják megnyitni. Ollin Downes, a New-York Times zenekritikusa és a newyorki világkiállítás zenei szakértője választotta ki a Rákóczi-indulót erre a nagyjelentőségű szerepre, mert véleménye szerint a világ egyik indulója sem fejezi ki azt a lendületet, az amerikai életnek azt a nekifeszülő előrelendülését, amelyet ez a világkiállítás kifejezésre akar juttatni. A magyar zenének egyébként is jó híre van Amerikában. Ollin Downes szerint a világon hét kitűnő zenekar van, ezek közül három magyar.

NAGYSZABÁSÚ DUNA-KONFERENCIA BESSENYEY PROFESSZOR IRÁNYÍTÁSÁVAL

A tavasz folyamán Közép-Európában történt politikai események az egész világ figyelmét a Duna-medencére fordították. Ezt a kedvező hullámot felhasználva Bessenyei professzor kezdeményezésére és vezetésével a Fordham-egyetem háromnapos Duna-konferenciát hívott össze májusban, amelyen képviseltették magukat az összes dunai államok és a velük kapcsolatos nagyhatalmak. A Duna-konferencia előadásait az amerikai rádió teljes terjedelemében közölte, tehát az amerikai közvélemény előtt folytak le olyan nagyfontosságú tárgyalások a Duna-medence problémáiról, amelyek a magyarságot is közvetlen-közelről érdekelték. Az előadások a napi politika keretein felülemelkedve történelmi távlatokból foglalkoztak a problémákkal. A magyar szempontokat Bessenyey professzoron kívül dr. Deák Ferenc, a Columbia-egyetem jogi professzora képviselték.

A konferencián igen érdekes előadások hangzottak el. A hallgatóság írásban kérdéseket tehetett fel az előadónak. A felszólalók között ott volt Thomas Mann, Brackett Lewis, a prágai American Institute elnöke, Robert Valeur, az amerikai French Information Service igazgatója, Edward Weintal, a Polish Information Bureau igazgatója, valamint a politikai élet számos kiválósága.

AZ EGYETEM AMERIKÁBAN AZ ÉLETRE NEVEL

Nagyon érdekes része a beszélgetésnek, amit az amerikai egyetemek életéről mond Bessenyey professzor. Az egyetemi oktatás célja Amerikában a lehető legtökéletesebb embertipus sajátságait kialakítani az egyéni sajátos képességek, hajlamok legteljesebb használata mellett. — Nagy kultusza van a sportnak, mert a testi egészség fontosságát és a sportok nagy nevelő erejét mindenki világosan látja. Minden egyetemnek megvan a maga futballcsapata. Ez a játék azonban teljes mértékben különbözik a mi labdarugásunktól.

Az egyetemi hallgatókat erősen támogatják. Nagyon erősen kifejlődött Amerikában az ösztöndíjrendszer, de nem olyan formában mint nálunk. A kiválóbb hallgatókat tanulmányaikban úgy támogatják, hogy az egyetem intézeteiben, üzemeiben, kertészetében alkalmazzák. Például az egyetemi diákasztal pincérei mind egyetemi hallgatók.

A hallgatók egyetemi elfoglaltságaik közben állandóan egyenruhát hordanak, tehát az előadásokon is. A professzorok előadásai bizonyos pontszámot képviselnek és a diákoknak meghatározott pontszámot kell hallgatniok, az összeválogatásnál azonban nincs semmi megkötöttség, mert amerika a szabadság klasszikus földje.

Ahogy ezeket a lelkesedéstől fűtött becsületes szavakat hallom és markáns arcába tekintek, nagy büszkeség tölt el arra a gondolatra, hogy a magyarságnak olyan kitűnő képviselői vannak az amerikai szellemi életben, mint Bessenyey professzor.

(Polonius)

Fényes nappal kifosztották dr. Balogh Sándor kultúrtanácsnok lakását

Az utóbbi időkben vakmerőbbnél vakmerőbb betöréseket követtek el Debrecenben, de arra alig volt példa, hogy fényes nappal a város kellős közepén garázdálkodjanak az elvetemült bűnözők. Ismeretlen tettes példátlanul vakmerő betörést követett el a Kossuth-utca 28. sz. alatt, ahol Balogh Sándor dr. kultúrtanácsnok lakik. Csütörtökön reggel dr. Balogh Sándor kultúrtanácsnok felment hivatalába. Kis idő mulva a tanácsnok felesége is eltávozott hazulról. Egy elvetemedett betörő ezt az alkalmat használta ki arra, hogy a lakást kifossza. Álkulcs segítségével behatolt a lakásba és *ottan minden értékes tárgyat összeszedett, majd nyomtalanul eltünt.* A betörést dr. Balogh Sándor felesége fedezte fel tizenegy órakor, amikor hazatért a városból. Már az feltünt neki, hogy az ajtót nyitva találta, pedig ő bezárta. Rosszat sejtve bement a lakásba és látta, hogy ott mindent feldúltak és elvitték a 12 személyes ezüst evőkészletet is.

Dr. Balogh Sándorné azonnal telefonált férjének, majd együtt a rendőrségen ismeretlen tettes ellen megtették a feljelentést. Eddig még nem lehetett megállapitani, hogy a lakásból mit vitt magával a betörő. A rendőrség széleskörű nyomozást indított a tettes kézrekerítésére.

Az idén jelentősen csökkent a MÁV. gyümölcskiviteli forgalma

Míg a mult évben eperből 4.5 vagónt, málna és ribizliből 47 vagónt vittünk ki, addig ez utóbbi cikkek ideikivitele alig 5 vagónra csökkent

Uj hűtőkocsik sárgabarack exportra

A májusi rossz időjárás és a vele járó fagyok, mint ismeretes, gyümölcstermelésünkben igen nagy károkat okoztak és ez nem utolsó sorban évről-évre fokozottabban fejlődő gyümölcskivitelünkben nyilatkozik meg. Így például jellemzők a következő adatok: amíg a mult esztendőben május-júniusban összesen 4.5 vagon epret exportáltunk és pedig három különböző országba, addig az idén mindössze egy vagon volt az exportunk, ez is csak egyedül Csehszlovákiába irányult.

Málna és ribizliben a mult évi exportunk 47 vagon volt, míg az idén összesen csak négy vagon. Ez utóbbiak megoszlása: Ausztriába két vagon, Angliába és Franciaországba egy-egy vagon. A cseresznyekivitelünk tavaly volt 96 vagon; itt a csökkenés jelentéktelen, mert hiszen már eddig is 89 vagonnal vittünk ki és pedig Ausztriába 19 vagon, Németországba 45, Csehszlovákiába 13, Lengyelországba pedig 12 vagon. Meggykivitelünk a mult évben 92 vagon volt, az idén még éppen hogy alig megindult.

Figyelemre érdemes megemlíteni, hogy amíg tavaly különösen az olyan primőrcikkekben, mint eper, container szállítások is lehetők voltak külföldre, különösen Angliába (a container szállításokat itt elkülönítjük a MÁV hűtővagon-szállításaitól), addig idén eper, mint primőr, Angliába nem volt szállítható és pedig nemcsak azért, mert az epertermésben nagy fagy állott be, hanem azért is, mert az epernek a minősége és súlya az idén nem érte el azt a mértéket, amit az angolok a primőr epertől megkívánnak. Angliába ugyanis csak darabonként, mintegy 2.5 deka súlyú nagyszemű eper szállítható és ezt az idén nem tudtuk Angliának nyujtani.

A sárgabarack exportra a MÁV a hűtőkocsijaival, amelyek idén nemcsak természetes vizes jég, hanem vegyes, szárazjég hűtésűek is lesznek, máris erősen felkészült és így azok külföldre szállítása simán fog lebonyolódni. Meg kell még említeni, hogy az idei menetrendi kapcsolatok szerint, a magyar exportgyümölcs mindenhova külföldre a tavalyi menetidőnél egy-két, esetleg öt órával hamarabb fog eljutni.

HIREK Nagymagyarországból

ELTÜNT EGY GYILKOS ASZTALOS-SEGÉD

A mult nap véres szerelmi dráma játszódott le Kolozsvárott, ahol Szabó István 31 éves asztalos-segéd négy késszúrással meggyilkolta vadházastársát, Egyed Katót. Az áldozat még a helyszínen kiszenvedett. Szabó ezután a leány anyját, özv. Egyed Sándornét is megsebezte két késszúrással, majd nyomtalanul eltünt. A gyilkost három szakasz csendőr, ötven rendőr hajszolta éjjel-nappal. A nyomozók felkeresték Szabó István bátyját is, hogy hátha ott bujkál a gyilkos, de itt is eredménytelenül jártak. Eziděszerint a gyilkos asztalos-segédnek nyoma veszett.

—

OLÁH ELEMI ISKOLÁT ÉPITENEK A TÖRBSZÁZADOS DÉSI RÁKÓCZI-KASTÉLY HELYÉBE

Az oláh közoktatásügyi hatóság rendeletére a közeli napokban megkezdik a többévszázados dési Rákóczi-kastély lebontását. A kastély köveiből ugyanazon a helyen modern oláh elemi iskolát építenek. Dés közönsége körében megütközést keltett az oláh kultuszkormány elhatározása, amely a müemlékszámbamenő épület lebontásával újból eltüntett egy történelmi darabot Erdély multjából.

—

EGY REGÁTBELI OLÁH BIRÓ LETT SZAMOSMEGYE ÚJ TÖRVÉNYSZÉKI ELNÖKE

Az oláh igazságügyi minisztérium a napokban nevezte ki Szamosmegye új törvényszéki elnökét, dr. Gheorghescu N. személyében. Az új törvényszéki elnök eddig az oláh regátban működött, mint biró. A megye lakossága vegyes érzelmekkel fogadta az új elnököt, akinek hivatalos beiktatása már meg is történt.

—

ORSZÁGH JÓZSEF, A FELVIDÉKI MAGYAR ORSZÁGOS PÁRT ELNÖKE GYÓGYULÓBAN

Pozsonyi jelentés szerint Országh József, a felvidéki magyar párt országos elnöke néhány nappal ezelőtt megbetegedett. Orvosai tanácsára az állami kórházba befeküdt, hogy megfelelő orvosi ápolásban részesülhessen. Országh József már elhagyta a kórházat és most lakásán ápolják. Betegsége nem súlyos s az elnök már a gyógyulás útján van.

—

MÉLTATLANUL MEGHURCOLT KATOLIKUS PAPOK

Az oláh katonai ügyészség Ilosvay Lajos róm. kat. kanonok, Jakubek István jezsuita páter, Döry Leontina rendfőnöknő és Herskovits Illés tisztviselő, szatmári lakosok, valamint Gyulay Ödön káplán ellen vádat emelt, mert a budapesti eucharisztikus kongresszus magyar és oláh nyelvű plakátjait kifüggesztették a templomban, a rendházban, illetve az utazási irodában. Ezek a plakátok nem voltak a katonaság által cenzurázva. — Ilosvay kanonok és társainak ügyét most tárgyalta a kolozsvári haditörvényszék. A bizonyítási eljárás során beigazolást nyert, hogy a vádlottak a plakátok kifüggesztését főhatóságuk utasítására eszközölték s a kifüggesztés a hadtestparancsnoki rendelet megjelnése előtt történt. Érdekes, hogy az ügyész a beszédében kifejtette, hogy a rendőrségnek lett volna kötelessége idejében közbelépni és eltávolitani a hirdetményeket, ha azok valóban kifogásolhatók. A katonai törvényszék végül is az összes vádlottakat jogerősen felmentette az ellenük emelt vád alól.

Még mindig nem tudták megállapitani a csapókerti vonatgázolás áldozatának kilétét

Részletesen beszámoltunk arról, hogy szerdán este fél 10 órakor a csapókerti halálsorompónál a Nyiregyháza felől érkező személyvonat halálra gázolt egy eddig még ismeretlen, szegényes külsejű asszonyt. A gázolás színhelyétől nem messzire találtak egy kis batyut, melyben egy cselédkönyv és egy rendőrségi idézés volt. A cselédkönyv özvegy Dombránczky Gergelyné 58 éves debreceni születésű lakos nevére volt kiállítva. A nyomozó hatóságok az első pillanatban arra gondoltak, hogy a cselédkönyv a halálra gázolt asszony tulajdona.

A rendőrségi idéző levél pedig július elsejére volt kiállítva, amely Gönczy Imréné Virág-utca 21. sz. alatti lakosnak szólt. A rendőrség a holttestet beszállíttatta a törvényszék kórbonctani intézetébe. Csütörtökön a szemtanuk kihallgatásából minden kétséget kizáróan meg lehetett állapitani, hogy a szerencsétlen asszony öngyilkossági szándékból vetette magát a vonat alá. A nyomozás azonban még csütörtökön sem tudta megállapitani a véres vonatgázolás áldozatának kilétét, mert sem Gönczy Imrénét, sem özvegy Dombránczky Gergelynét nem találta és azoknak hollétéről semmiféle felvilágositást nem kapott. A rendőrség széleskörű nyomozást indított a titokzatos öngyilkos személyazonosságának megállapitására.

Halálra sújtott a villám egy házaspárt

A másik szobában tartózkodó gyermekeknek nem történt bajuk

A mult délben a Csenger melletti Ura községben hirtelen beborult és sürű viharfelhők borították be a kisközség felett az eget. A vihar pillanatok alatt orkánszerű szélben robbant ki és ijesztő égiháború keletkezett. Az egyik villám a község határában

felgyujtott egy gazdasági épületet

és csak a nyomában keletkező zápornak köszönhető, hogy a nagy szélben megmenekült a falu a tüz súlyosabb pusztitásától.

Később a villám becsapott Papp Antal odavaló gazda házába és

az asztalnál ülő Papp Antal 46 éves gazdálkodót és a feleségét megölte.

Szerencsére a szobában rajtuk kivül nem volt senki. A gyermekek a másik szobában tartózkodtak. És csak a vihar elmultával mentek át ebédelni. Amikor benyitottak a kis szobába, megdöbbenve látták, hogy

Papp Antal és felesége félig megszenesedve, holtan ülnek székükön.

A kisközség megdöbbenve áll a halálos tragédia előtt, mert Papp Antalnak az édesapja, mintegy húsz évvel ezelőtt hasonló körülmények között halt meg. A szomorú eseményről ma reggel jelentést tettek a nyiregyházi ügyészségnek. A kir. ügyészség az áldozatok eltemetésére az engedélyt megadta.

A nyiregyházi sóstói állomáson a vonat elé akarta magát vetni egy fiatal nő, de a mostohaapja az utolsó percben leintette a vonatot

Nyiregyháza, július 7. Izgalmakban bővelkedő öngyilkossági kísérlet történt a kora délutáni órákban a sóstói MÁV állomás bejárata előtt. Az öngyilkossági kísérlet mögött egy halálraszánt fiatal nő megdöbbentő tragédiája bontakozott ki.

A mult délután 13 óra 28 perckor a Nyiregyháza felől a sóstói állomásra befutó személyvonat elé vetette magát Zohor Juliánna 22 éves nyiregyházi leány, de a mozdonyvezetőnek sikerült a mozdonyt még idejében lefékezni és 15 méterrel a sínen fekvő nő előtt megállania. Igy szól a hivatalos jelentés arról az öngyilkossági kísérletről, amelynek élethen maradt áldozata zokogó sirás közben mondotta el élete nagy tragédiáját kihallgatása során.

Zohor Juliánna édesapja már évekkel ezelőtt meghalt. Édesanyja nem sokkal azután letette az özvegyi fátyolt és újból férjhezment. Uj otthonába követte Zohor Juliánna is, ahol közte és mostohaapja között kivirágzott a szerelem. Ennek a bünös szerelemnek a következményeit viselte Zohor Juliánna. A titok azonban kiderült és az anya és leánya között drámai jelenetek között felelősségrevonásra került a sor. Zohor Juliánnában feltámadt a szunnyadó lelkiismeret és elhatározta, hogy nagy szégyene elől a halálba menekül. Kedden délben anya és leánya között újabb heves jelenet volt. Zohor Juliánna magából kikelve egész testében remegve kirohant a házból és elindult... talán maga sem tudta hová — meghalni...

Útközben találkozott mostohaapjával, de anélkül, hogy kérdéseire válaszolt volna, futásnak eredt előle. A mostohaapa észrevétlenül követni kezdte. Igy jutott el a sóstói MÁV állomás közelébe, ahol már hallani lehetett a robogó vonat zakatolását. Zohor Juliánna elcsigázott, fáradt testével levetette magát a sinekre és várta a halált, a biztos halált. Pillanatok alatt azonban odaérkezett a mostohaapa is. A vonat egyre közeledett, nem volt gondolkodási idő. A férfi, ereje végső megfeszitésével a vonat elé rohant és zsebkendőjével integetni kezdett. A mozdonyvezető az intésre felfigyelt, lefékezett és az utolsó pillanatban 15 lépéssel a sínen fekvő nő előtt sikerült a mozdonyt megállitania.

Zohor Juliánna a kiállott izgalmak következtében elvesztette eszméletét és amikor magához térítették, mostohaapja, tragédiájának előidézője hazavitte. Zohor Juliánna azóta már kibékült édesanyjával és megigérte, hogy lemond öngyilkossági szándékáról.

M—N—B. 1056.

Társasutazás Lengyelországba

Katovicz, Czenstochowa, Varso, Krako, a limanovai csatatér és Krymica megtekintésére. Július 31-től augusztus 7-ig

Összköltség: 238 pengő

Jelentkezés és felvilágositás:

Debreczeni Ujság kiadóhivatalánál, Debrecen

Vakbélműtétet hajtottak végre Szabó Gyula rendőrkapitányon

Szabó Gyula rendőrkapitány, a bünügyi osztály vezetője szerdán hirtelen rosszullet és az előhivott orvos vakbélgyulladási tüneteket állapitott meg nála. A kiváló képzettségű rendőrtisztet azonnal kiszállitották a sebészeti klinikára, ahol rögtön meg is operálták. A műtét nagyszerűen sikerült és a rendőrkapitány már túl van a veszélyen. Szabó Gyula megbetegedése osztatlan részvétet keltett kartársai és ismerősei körében.

HIRTELEN ROSSZULLETT EGY MÁV. SOROMPÓŐR ÉS ÖSSZEESETT

Meggyesfalvi István 46 éves Máv. sorompóőr, aki a Déli-sori vasúti sorompónál teljesit szolgálatot, csütörtökön délután szolgálat közben hirtelen rosszul lett és összeesett. A járókelők azt hitték, hogy a szerencsétlen ember hőgutát kapott s értesitették a mentőket. Meggyesfalvi Istvánt a mentők kiszállitották a belgyógyászati klinikára, ahol megállapitották, hogy gyomor és bélhurútja van. Orvosi ellátás után a vasutast átszállitották a Horthy Miklós közkórházba, ahol felvették ápolás végett.

HŐGUTÁT KAPOTT ÉS ÖSSZEESETT EGY LÁNY A NAGYERDŐN

Csütörtökön ismét kánikulai hőség uralkodott a városban. Az emberek igyekeztek a strandfürdők hullámai közé menekülni a nagy hőség elől. A város szinte kihalt a délutáni órákban. Ennek a nagy hőségnek csütörtökön is volt áldozata. — Sándor Margit 15 éves napszámoslány még délben elindult hazulról, hogy a Pallagon mezei munkát végezzen. A pallagi úton érte utól a nagy hőhullám a szerencsétlen lányt, aki hirtelen összeesett és elvesztette eszméletét. A járókelők úgy találtak rá az úton és értesitették a debreceni mentőket. Sándor Margitot a mentők beszállitották a klinikára, ahol megállapitották, — hogy hőgutát kapott. Mivel a klinikán nincsen hely a szerencsétlen lányt ellátás után Apponyi-utca 37. szám alatt levő lakására szállitották.

HIREK

1938 július 8. Péntek.

Prot.: Teréz. Kat.: Erzsébet királyné.

—

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Ámen.

—

Mentők telefonszáma: 0—4.
Rendőrség telefonszáma: 20—45.

—

— **Fáy István főispánt díszpolgárává választja Kecskemét.** Kecskemét város törvényhatósági bizottsági tagjai körében egyhangu lelkesedéssel mozgalom indult meg, hogy Fáy István főispánt 18 éves főispánságának ideje alatt kialakult kecskeméti kapcsolatait megerősítsék. Ennek a mozgalomnak eredményeként elhatározták, hogy a hétfői rendkivüli közgyülésen a város közönségének mély tisztelete és szeretete jeléül Fáy Istvánt Kecskemét díszpolgárává választják.

— **Elhalasztott kulturest.** Többször hírt adtunk már arról, hogy két debreceni irónő szombaton és vasárnap kulturestet rendez az Angol Királynő zöldtermében Than Gyula síremléke alapjára. Az est fővédnökségét annakidején Makláry Károly ref. püspök vállalta el. Makláry Károly váratlan halála miatt a rendezőség úgy határozott, hogy az előadásokat később meghatározandó időpontra elhalasztja és egyben felhívja a közönség figyelmét, hogy a már edlig megváltott jegyek azokon is érvényesek lesznek.

— **Lengyelország** leghíresebb üdülőhelyére, Krymicába, továbbá Katovicz, Czenstochova, Varsó, — Krakona és a limanovai csatatérre rendez társasutazást a Magyar Lengyel Idegenforgalmi és Kultúrbizottság. Jelentkezés és felvilágosítás Debreczeni Ujság kiadóhivatalánál, Hajdúföld, Debrecen.

— **Elvágta különváltan élő felesége nyakát.** Szolnokról jelentik: Jászkisér község határában Farkas József cigány lókupec találkozott különváltan élő feleségével, akit kérlelni kezdett, hogy térjen vissza hozzá. Az asszony elutasította férje kérését. Farkas József ekkor kést rántott elő, és elvágta felesége nyakát. Az asszony rövid idő alatt elvérzett. Farkas tette után önként jelentkezett a csendőrségen, ahol kihallgatták, majd a szolnoki ügyészség fogházába kisérték.

— **Felakasztotta magát, mert összeveszett a szomszédjával.** Csütörtökön délelőtt csaknem végzetes öngyilkossági kisérlet történt a Meszszena-utca 2. számú házban. Papp Lajosné valami csekélységen összeszólalkozott szomszédjával és a szerencsétlen asszony annyira szivére vette a dolgot, hogy bement lakására, spárgát vett elő és azzal felakasztotta magát. Tettét azonban csakhamar felfedezték és még idejében levágták.

— **Véres verekedés a Fancsikán.** Szerdán délután Nagy János 27 éves Fancsika 76. szám alatti lakos összeveszett rokonával, Boros József napszámossal. A veszekedés hevében Boros előkapott egy csutkavágót és azzal Nagy János felé sújtott. A csutkavágó Nagy János karján ejtett sérülést. A szerencsétlen embert a mentők részesítették elsősegélyben, majd beszállították a debreceni sebészeti klinikára.

— **Szünidei gépirótanfolyam, gyorsirótanfolyam** kezdődik Naményi Gyorsíróiskolában, diákok s külön felnőttek részére kedvezményes tandijjal. (Rákóczi-u. 17.)

Augusztusban megkezdi tevékenységét a Horthy Repülőalap

Hárommillió pengővel indul meg a magyar repülőgépek építése
Augusztus 7—14-ig nemzetközi repülőtalálkozó lesz Budapesten

Az egész ország határtalan lelkesedéssel fogadta, hogy a Kormányzó 70. születésnapja alkalmából Horthy Miklós Nemzeti Repülőalapot létesítettek. Alig néhány napja ennek és máris igen sokan adakoztak az egész ország területén a Repülőalapra.

Ifj. Horthy István miniszteri tanácsos, a Magyar Aero Szövetség elnöke most nyilatkozott az egyik fővárosi lap munkatársának a Horthy Repülőalapról. Örömmel állapította meg nyilatkozata elején, hogy a magyar sportrepülés fejlesztésének gondolata olyan széles visszhangra talált az ország minden társadalmi rétegében. Bejelentette, hogy rövidesen megindítják úgy a motoros, mint a vitorlázó repülőgépek gyártását. A csepeli Weiss Manfréd gyár mellett mont a MÁVAG is berendezkedik repülőgépgyártásra és részt vesz a munkában a győri Vagongyár is. A műegyetemi mérnökifjuság már eddig is jelentős munkálkodást fejtett ki a repülőinarokban. Őket is bevonják a munkába és feladatuk új repülőtipusok kifejlesztése lesz.

Az országban működő huszonöt motornélküli és tíz motoros repülőegyesületet ki fogják fejleszteni és megfelelő felszereléssel látják el azokat. A légügyi hivatal — a tervek szerint — egységes tipusú gépekkel látja el ezeket az egyesületeket. A repülőalap célja egyébként a repülőgépek olcsóbbátétele és ezen keresztül a repülés népszerüsítése. A motornélküli repülőgépek árát 1200—7000 pengőre tervezik. A Repülőalapból támogatott egyesületek tagdíjait úgy állapítják meg, hogy mindenki olcsón hozzájuthasson a kiképzéshez. A motoros egyesületek célja új pilóták kiképzése és a már kiképzettek gyakorlatban tartása. A Repülőgépalap már augusztusban megkezdi munkáját. Az anyagi keret a tervek szerint három millió lesz. Ez a minimális összeg, mellyel a magyar repülősportot európai — szinvonalra lehet emelni. A szükséges pénzt állami támogatásokból, adományokból, gyüjtésekből és alkalmi adóztatásokból, így pé'dául repülőbélyegek kiadásával fogják előteremteni.

Nyilatkozata során ifj. Horthy István rámutatott arra is, hogy a külföld milyen megértéssel fogadta a magyar repülés fejlesztésének tervét. A sikeren felbuzdulva a Magyar Aero Szövetség augusztus 7—14-ig nemzetközi repülőtalálkozót rendez Budapesten és erre már a világ minden részéből jelentkeztek vendégek. Egyébként a nemzetközi repülőkapcsolatok fejlesztését örvendetesen elősegítik az egymásután épülő vidéki repülőterek is.

CSALÁDI ÉRTESÍTŐ

Esküvő: Dr. Iklódy János közig. fogalmazó és Tőkés Ilona fényképész július hó 7.-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Baleset a kisvárdai dohánybeváltóban.** Könnyen végzetessé válható baleset történt tegnap délután a kisvárdai dohánybeváltó hivatalban. Nyiri Józsefné napszámos asszonynak, aki a csigolyaúton továbbított dohány be- és kirakásával foglalkozott, egy 40 kilós dohánykötég a fejére zuhant. Nyiriné eszméletlenül esett össze. A kihivott mentők kórházba szállították. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

— **Ujabb adományok a vilámsúlytott család részére.** Özv. Balázs Sándorné és családja részére csütörtökön ujabb adomány érkezett be kiadóhivatalunkba. N. J. 1 pengőt, egy tisztviselő 1 pengőt, két diák 1—1 pengőt adott a család nyomorának enyhítésére. Az adományokat köszönettel nyugtázzuk és rendeltetési helyükre juttatjuk.

— **SVÁBOT, POLOSKÁT ÖL! SZEKTIN ROVARÍRTŐ, DOB. 1.20 JÓSA ÉS JÓNA UTÓDA DROGÉRIA KOSSUTH-UTCA 6. BÉKEBELI HÍRES SZAKÜZLET. TAKARÉKOS CSALÁDOK OLCSÓ ÉS JÓ BESZERZÉSI HELYE.**

— **Mezőgazdasági munkaadók és munkavállalók figyelmébe.** Értesítem a város érdekelt lakosságát, hogy a beállott szükségességre figyelemmel a mezőgazdaságban végzett munkákra vonatkozóan folyó évi július hó 10-re, vasárnapra a munkaszünetet a m. kir. földmüvelésügyi miniszter ürtől nyert felhatalmazás alapján a város egész területére felfüggesztem. Ezek szerint tehát a fent megjelölt vasárnapon mezőgazdaságokban a szükséges munkálatok zavartalanul végezhetők. Polgármester.

— **Székrekedésnél és emésztési zavaroknál, valamint az ezekkel kapcsolatban fellépő vértódulásoknál, fejfájásnál, álmatlanságnál és általános rosszullétnél** igyunk reggel éhgyomorra egy pohár természetes **„eFrenc József"** keserűvizet, mert annak hashajtó hatása gyors, biztos alapos és mindig kellemes. Kérdezze meg orvosát.

— **Jég a Tűzoltólaktanyában.** A mai naptól kezdve orvosi és betegápolási célokra, mint a multban, jég kapható a Tűzoltólaktanyában.

— **Palesztinában ismét kiújultak a harcok.** A Telavivból Haifa felé vezető úton rálőttek egy gépkocsira, amelyben 2 arab foglal helyet. Mind két arab életét vesztette. A haifai kereskedőnegyedben egy zsidót megöltek, 7 zsidó a lövéstől megsebesült. Palesztinában az elmult 24 óra alatt 34 személyt öltek meg. A sebesültek száma meghaladja a százat.

— **Franciaországban veszedelmes sztrájk fenyeget.** Toulousban valamennyi ipari és kereskedelmi vállalat és kiskerekedelem tiltakozó sztrájkba lépett, mert a városi vezetőség elhatározta, hogy az adókat átlag 30—35%-al felemeli. Csütörtökön délelőtt 5000 városi alkalmazott és tisztviselő sztrájkba lépett, mert nem teljesitették bérkövetelményeiket. Sztrájk fenyeget ezenkivül a lyoni fémgyárban is. Longwy müvekben a sztrájkhelyzet még jobban kiéleződött s az üzemvezetőség bezárta az üzemet.

A közönséget érdekli,

hogy a kisemberek nagy érdeklődéssel várják annak a 10 millió pengőnyi hitelkeretnek a szétosztását, amelyet a Nemzeti Bank főtanácsa szánt a kisemberek megsegitésére. A 10 millió pengőt Imrédy Béla miniszterelnök debreceni beszédében jelzett keretek között elsősorban a mezőgazdasági kistermelők, továbbá a kisiparosok és kistermelők hitelszükségletének a kielégitésére fogják felhasználni. A mezőgazdasági kisemberek közül elsősorban az 1—5 holdig terjedő törpebirtokosok termelési célokra, a házhelluel rendelkező mezőgazdasági földmunkások pedig házépités céljaira vehetik igénybe. A kisiparosok és kiskereskedők részére folyósitandó összegek felhasználásáról a pénzügyminiszter külön intézkedik, még pedig az illetékes kereskedelmi és iparkamarai intézmények segitségének igénybevételével. A kisemberek részére folyósitandó kölcsön bankszerü fedezetének módozatait szintén a pénzügyminiszter állapitja meg legközelebb külön rendeletben. Ezt a rendeletet várják a kisegzisztenciák, hogy megindulhon a munka és pénzhez jussanak azok, akik eddig nem tudtak másshonnan pénzhez jutni.

— **Ma helyezik örök nyugalomra gróf Széchenyi János washingtoni követ holttestét.** Gróf Széchenyi János washingtoni magyar követ temetésére már megtörtént minden intézkedés. A beszentelés a Bajza-utca 35. sz. alatti Széchenyi palotában, július 8.-án péntek délelőtt 11 órakor lesz, majd a koporsót Nagycenkre szállitják. Gróf. Széchenyi János földi maradványait július 9.-én, szombat dél'előtt 11 órakor helyezik örök nyugalomra Nagycenken a Széchenyi család sirboltjában.

— **Óriási tűzvész pusztit Bulgáriában.** Jundola környékén az úgynevezett „Bo'gár Svájcban" heves tűz keletkezett, amely hatalmas erdőségeket fenyeget pusztulással. A tűzoltóság a lakosság segitségével igyekezett megakadáuyozni a tűz terjedését.

— **Amerikában emelkedik az értékpapirok ára.** Mind a newyorki, mind a londoni értéktőzsdét újabb erőteljes emelkedési hullám borította el, ame'y Amerikában főként a valutaértékek piacán kezdődött, de magával ragadta a többi ipari részvényt is. A Wall-streeten az árfolyamjelző készülékek több perccel maradtak el a lázas ügyletkötések tömege mögött. Feltűnést keltett, hogy Londonban újból emelkedett az arany ára és szilárdult a dollár.

— **A pécsi városi tisztviselők 3 ezer pengőt ajánlottak fel a Nemzeti Repülőalapra.** A pécsi városi tisztviselők és a városi üzemek alkalmazottai is példát adó módon kapcsolódtak be a nemzeti repülőalap anyagi támogatásába. A városi tisztviselők és alkalmazottak egyhangú lelkesedéssel elhatározták, hogy fizetésük arányában július havi illetményük 2, 1.5 illetve 1 százalékát felajánlják a Kormányzóról elnevezett nemzeti repülőalap javára. A munkásoknál az egy havi felajánlást három havi részletben vonják le. A város tisztviselőtársadalmának és munkásságának felajánlása közel 3 ezer pengővel gyarapitja a nemzeti repülőalapot.

GYÁSZ ROVAT

Páll József máv. kazántisztító 62 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután félhat órakor lesz a Köztemető 2. á. számú ravatalozóteréből a róm. kat. egyház szertartása szerint. Lakása: Csillag-utca 37. sz. Gebauer cég rendezi.

Urai Uray Kálmán ny. máv. üzemi segédtiszt életének 75 évében elhunyt. Temetése pénteken délután 3 órakor lesz a Köztemető hármas teréből a református egyház szertartása szerinti ima után. A temetést Csúrka „Kegyelet" temetkezési vállalat Dégenfeld-tér 2. sz. rendezi.

—

Csurka „Kegyelet" temetkezési Vállalat, Dégenfeld-tér 2. szám. — Alapitási év 1905. A debreceni Tisza István Tudományegyetemi klinikák szállitója. Telefon nappal: 33-81., éjjeli szolgálat: 33-80.

Köztemetői sirok gondozásához szükséges csekklapok kiállitva is kaphatók díjmentesen Pusztai temetkezési intézetében.

Uj temetkezési intézet. Cégtulajdonos Pusztai József, Kálvin-tér 5. Telefon: 33-90. Megbizható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

— **Az arcbőr célszerű ápolásához** mindenekelőtt az szükséges, hogy bélműködésünket reggelenként éhgyomorra egy pohár természetes **„Ferenc József"** keserűvízzel megfelelően elrendezzük. Kérdezze meg orvosát.

(:) **Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete** július hó 10-én vasárnap egész napi kirándulást rendez a Nagyerdei Vadászlak területére, melyre Tagjait, barátait ezúton szeretettel meghívja. Találkozás reggel 8 órakor és délután 3 órakor a Nagyerdei víztorony előtt. Utirány jelezve lesz.

Ma kisérik át az ügyészség fogházába Kávay Kázmért és fiatalkorú barátját

A rendőrség csütörtökön fejezte be Kávay Kázmér és fiatalkorú barátjának kihallgatását a Dózsa-utcai betörési kisérlettel kapcsolatban. A megtévedt hetedik gimnazista töredelmes beismerő vallomást tett és úgy mondott el mindent ahogyan történt. Fiatalkorú barátja azonban, aki szintéz középiskolai tanuló, tagadja, hogy bármi része is lett volna az egész ügyben. Csütörtökön már csak a vallomási jegyzőkönyvet állitották össze és ma reggel Kávay Kázmért és barátját átadják a királyi ügyészségnek, ahol lefolytatják ellenük az eljárást.

A megtévedt fiatalember állapota már lényegesen javult és remény van rá, hogy közelesen teljesen rendbejön fejsérülése. Kávay Kázmért egyébként csütörtökön számos nőismerőse akarta felkeresni, de egyikük sem kapott beszélgetési engedélyt. Volt közöttük egy, aki egyenesen azzal indokolta látogatását, hogy Kázmér menyasszonyjelöltje.

A Kar-utca 1. szám alatt megtalált kerékpárt, pokrócot, kabátot és kenyeret a rendőrség kiadta a fiú családjának, amelyet haza is szállitottak. Csütörtökön a'kalmunk volt beszélni ismét Kávay Kázmér édesanyjával és elmondta, hogy fia címére tegnap érkezett egy levél Bukarestben élő nagybályjától, aki arra kérte, hogy csak tanuljon szorgalommal és ha jó lesz a bizonyitványa akkor pénzzel is fogja segiteni. Az édesanya sirásbacsukló hangon mondta, hogy szégyenében még az utcára sem mer kimenni, mert azt hiszi, hogy mindenki őt figyeli és szeretne erről a vidékről elköltözni.

Titokzatos pénzhamisitók működnek Debrecenben és környékén

Eddig 1065 darab hamis egypengőst szolgáltattak be az ügyészséghez

Néhány nappal ezelőtt a debreceni királyi ügyészséghez a Nemzeti Bank beszolgáltatott egy darab hamis egypengőst. A pénz megtévesztésig hasonlit a valódihoz és annyira jól sikerült hamisitvány, hogy csak a szakértő tudja eldönteni, hogy melyik a hamisitvány és melyik a a valódi. Eddig már 1065 darab hamis egypengőst szedtek össze.

A pénzhamisitással kapcsolatban a nyomozóhatóságok széleskörű nyomozást indítottak, de eddig még nem akadtak a pénzhamisitók és hamispénz terjesztők nyomára. — A pénzhamisitók valószinűleg Debrecenben, vagy közvetlen a közelében állitották fel a pénzgyártó műhelyüket, mert Debrecenben és Hajdúmegye községeiben szolgáltatták be a hamis egypengősöket.

A beszolgáltatott hamis egypengősöket szakértők vizsgálták meg és megállapitották, hogy mind az 1065 darab egy műhelyből került ki. Az illetékes hatóságok ismét széleskörű nyomozást indítottak annak megállapitására, hogy ki gyártja és kik hozzák forgalomba a megtévesztésre kiválóan alkalmas hamisitványokat.

(:) **Túrista kirándulás július 16-án Aggtelekre** a világhirű cseppkőbarlang megtekintésére. Jelentkezni lehet legkésőbb hétfőn estig a Gambrinusban a túrista asztalnál. Bővebbet hirdető tábláinkon.

ANYAKÖNYVI HIREK

Eljegyzések. Bakura István kereskedő s.—Berki Juliánna, Ghilányi-út 9. Bánhídi János máv órabéres, Nyíregyháza—Sólyom Margit, Szabó K.-u. 55. Hónig György fogműves, Csapó-u. 23.—Riczkó Mária Porosziay-út 25. B. Kiss Sándor cipészmester—Szücs Margit, Vígkedvü M.-u. 29. Szabó Imre géplakatos segéd—Kelemen Juliánna, Kölcsey-utca 21. Kónya Szabó László kőművessegéd, Csillag-u. 9.—Bátori Juliánna, Apaffy-u. 111.

Születések. Kaszonyi József máv tüzoltó, Létai-út 22., leány, Jolán. Varga Gyula kéményseprősegéd, Pacsirta-u. 64., fiú, László. Báji Sándor nőiszabó s., Kinizsi-u. 75., fiú, Tibor. Varga Gábor npsz., Bellegelő 436., fiú, Mihály. Kerekes Imre villanyszerelő és műszerész, Rugonfalvi-u. 6., leány, Éva. Elek László asztalos, Hatvan-u. 64., fiú, Péter.

Halálozások. Makkai Juliánna htb. ref., 24 éves, Vedres-d. 27. sz. Hamza Imre ref., 18 napos, Pesti-u. 4. sz. Gebauer Kálmán temetkezési vállalkozó ág. ev., 42 éves, Dévaványa. Bárány Tibor r. k., 2 éves, Pesti-u. 4. Páll József máv kazántisztító r. k., 63 éves, Csillag-u. 37. Csöke Franciska mindenes r. k., 25 éves, Hatvan- u. 1—3. Özv. Böszörményi Barnáné r. k., 81 éves, Dévai-u. 42.

— **A kataloniai hegyekben több mint ezer katonaszökevény bujkál.** Barcelóniai jelentés szerint Barcelonában több embert agyonlőttek, mert megtagadták a katonai szolgálatot. A katonai szökevények kataloniai hegyekbe menekültek, ahol rablásokat követtek el és megrongálták a távbeszélő vezetékeket. — Barcelona rendőrfőnöke kijelentette hogy a kataloniai hegyek között tisztogatási akciót folytat, mert a hegyekben több, mint ezer katonaszökevény rejtőzik.

(5)

Leültem az iróasztalomhoz és magam elé néztem.

Forgeronra gondoltam és erre a különös rejtélyes délutánra. Gyilkosság vagy csak véletlen halál? Nem tudom, miért, de én az első pillanattól kezdve idegenkedtem a gyilkosság gondolatától. Forgeron olyan kedves, aranyszivű ember volt, akit nem tudom elképzelni, hogy valaki előre megfontolt szándékkal megölhetett volna. És különben is nagyon rejtélyes lenne ez a gyilkosság. Hogy képzelte ezt el Tailleur? Robert nem ölte meg, az biztos. A szobában pedig nem volt bent más senki. Igaz, hogy tőlem bemehetett volna, én Robertet sem vettem észre, de ha Robert azt mondja, akkor úgy van. Arra mérget mernék venni. Robertet négy éve ismerem és mindig becsületes, szilárdjellemű embernek tartottam. A szobának másik bejárata nem volt, tehát oda senki idegen nem mehetett be. Ezek szerint a gyilkos legfeljebb én lehettem. Tudtommal pedig én abban az időben ártatlanul és mit sem sejtve gépeltem.

Hopp! A feljegyzések!

Erről egészen megfelejtkeztem. Zsebemben összegyürve megtaláltam azt a kis jegyzettömblapot, amit délután Forgeron szobájában olyan sietve elrejtettem.

Kisimitottam és böngészni kezdtem.

„Leánykereskedők... nemzetközi hálózat... összecsavarodott kigyók... Ghálib Kaplan... Brussza... S. avn..."

Ennyi volt a papiron.

Bizony, nem sok. Illetve, lehet, hogy sok mindent jelent, de én nem valami sokat értettem belőle.

Valami hirről lehet szó, egy szenzációs leleplezésről. Valaki megtelefonálta Forgeronnak. De ki? És miért?

— Talán jószándék. Vagy esetleg bosszú. Ki tudja?

„... Összecsavarodott kigyók..."

Ezt nem értettem. Mi akar ez lenni? Menjünk tovább. „Ghálib Kaplan". Ez se sok. Valami név biztosan. Hangzásáról itélve vagy arab vagy perzsa.

„Brussza". Sohasem hallottam ezt a szót. Egyik rejtély a másik után. „S. avn." Az „avn." biztosan avenue-t jelent, tehát utcát. Az „S". pedig valószinűleg az utca nevének a rövidítése. De melyiknek? Párizsnak van vagy száz s-betűvel kezdődő utcája.

Ahogy jobban megnéztem a kis papirost az utca rövidítése után félbemaradt hurkot vettem észre. Valószinűleg a szám akart lenni. Amit már nem tudott befejezni szegény Forgeron. Közben érhette a halál. De milyen szám? Lehetett volna belőle kettes, hármas, esetleg hatos is. Nem, hatos nem, mert a jobboldali szára jóval lejjebb volt és látszott, hogy ezen a végén maradt félbe az irás. Már pedig a hatost forditva csinálják. Tehát marad a kettes és a hármas. Lehet, hogy valóban kettő vagy három az utcaszám, de lehet az is, hogy huszon..., esetleg harminc... valamennyi. Lehet tehát kétszer kilenc tizennyolc, meg kettő húsz: húszféle utcaszám lehet.

Már akkor zúgott a fejem. A betűk szinte szikráztak előttem a fehér papiroson. Nem folytatom tovább, mert még belebolondulok. Mára elég volt.

Lefekvés előtt gondosan megnéztem, hogy az ajtók, ablakok zárva vannak-e.

Éjjel felriadtam álmomból.

Forgeron torzmosolyú arcát láttam magam előtt és megborzongtam. Aztán Robertet pillantottam meg. Szinte félőrülten forogtak a szemei. Szegény fiú, ő igazán ártatlan és mégis őrizetbe vették. De beláttam, hogy a felügyelő sem tehetett mást.

Istenem! Hátha valóban gyilkosság!

Ha jobban gondolkozni kezdtem, rá kellett jönnöm, hogy mégis csak több bizonyiték van a gyilkosság mellett. Nem számit, hogy a szoba megközelitheteilen volt. Talán mérget adtak be neki, esetleg még délelőtt, vagy délben, az ebéddel és az a méreg csak délután hatott. Vagy korán reggel, mikor még senki sem volt a szerkesztőségben, valaki belopózott és mérgezetthegyű rajzszeget tett a székére, esetleg mérgezett tűt kötözött a szék támlájához. Észre sem lehetett venni. Forgeron leült, hátrahajolt, a tű megszúrta és még mielőtt felugorhatott volna, a gyorsanölő méreg a vérével szétfutott a testében és egykettőre megölte.

(Folytatjuk.)

Időjárás

Meteorológiai intézet jelenti: Hazánkban ma az országnak a Balatontól keletre eső részein a hőmérséklet mindenütt meghaladta a 30 fokot, sőt Debrecenben és Nagykőrösön 32 fokot is elérte. A nyugati határmegyékben csak 26—28 fokot mértek.

JÓSLÁS: Déli szél, kevés felhő, a hőmérséklet tovább emelkedik.

—

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Nap", Tolvay Imre, Piac-u. 1. Piac- és Hatvan-u. sarok. — „Murakőzy", Preiser Ernő, Piac-u. 72. Deák Ferenc-u. sarok. — „Aranyegyszarvú", Grósz Nagy Ferenc, Kossuth-u. 8. a színház mellett. — „Arany János", Bozóky György, Csapó-u. 66. Csapó-utcai kanyar. — „Mátyás király", Papp Gyula, Nyilastelep, Vámospércsi-út 16.

Színház

Heti műsor:

Péntek: **Érettségi.** Ketten egy jeggyel.

Szombat: **Meddig fogsz szeretni.** Könyves Tóth Erzsi fellépte. Emelt helyárak.

Vasárnap délután fél 4: **Uri lány.** Mérsékelt helyár.

Vasárnap este fél 9: **Meddig fogsz szeretni.** Könyves Tóth Erzsi fellépésével. Emelt helyár.

Hétfő: **Nagy szerelem.** Ketten egy jeggyel.

Kedd: **Vadkacsa.** Rendes helyár.

Szerda: **Tökmag.** Ketten egy jeggyel.

Csütörtök: **Méltóságos asszony.** Rendes helyár.

Péntek: **Könnyű a férfiaknak.** Ketten egy jeggyel.

—

Könnyü a férfiaknak

Táblás ház a Magyar Komédia Kamaraszínház előadásán.

Csütörtökön este Barabás Pál „Könnyű a férfiaknak" című aktuális és mulatságos vígjátékát újította fel a Magyar Komédia Kamaraszínház a Csokonai színházban. A darab arról szól, hogy az állástalan férj végre megunja a dolgozó feleség mellett a másodrangú szerepet játszani és kiharcolja magának az állást és a boldogságot. Ez a téma mostanság tetszik a közönségnek s Barabás Pál igen ügyesen írta meg a darabot. — A csütörtöki felújítás a kánikula ellenére is zsufolt házat vonzott. Minden jegy elkelt, sőt vitéz Bánky Róbert színigazgató és felesége, Orbán Viola az egyik színházi titkárral már csak a karzatról tudta végignézni az előadást. — Most az egyszer azonban Bánkyék szívesen mentek fel a karzatra.

Az előadást Homokay Pál rendezte stilusosan és jó tempóérzékkel. Ugyancsak ő játszotta a férfifőszerepet. Homokay ezúttal rendkívül talentumos színésznek bizonyult. Pompás lendülettel közvetlenül formálta meg Pál alakját s a humor iránti érzékét is maradéktalanul csillogtatta. Botond Mária finoman természetesen játszott, alakításából nem hiányzott sem az őszinteség, sem a meggyőződés. Kellemes hangjának meleg színessége külön érték. Radványi Gabi egy gépírókisasszony szerepében tünt ki szalon komikumával és eredetiségével. Gáspár Amália nagyevő mosónéja elsőrendű kabinetalakítás. Minden jelenete után felzúgott a taps. Buday Tusi kis szerepében is hibátlan. Horváth F. Ferenc Bordonja stilusos, de néhol kissé súlytalan. Több határozottság kellett volna ehhez a figurához. Nagyon tetszett Zilahy Pál öreg tisztviselője. Eredeti humora és leleményessége páratlan sikert aratott. Sorr Jenő szintén elsőrendű alakítást nyujtott a vezérigazgató szerepében. Bárdos János, az öreg házsártos szolgát alakította meglepően invencióz usan és természetes komikummal.

A közönség nagy tetszéssel fogadta az előadást, sokat nevetett és lelkesen ünnepelte a kitűnő együttest. **(b. p.)**

A KAMARASZÍNHÁZ HÍREI:

Az Érettségi a tavalyi színházi szezonnak talán legnagyobb színpadi sikere volt. Fodor László, a vígjáték szerzője, nem igen írt ennél a művénél sikerültebbet, mulatságosabbat. Horváth Katónak, a matura előtt álló diáklánynak históriáját szinte parancsolóan követelte a debreceni közönség, a Bánky társulattól, emlékezve a tavalyi nagyszerű előadásra. Ennek az óhajnak tesz eleget a direkció, amikor ma, pénteken este akciós előadás keretében, ketten egy jeggyel ismét játsza az Érettségit. Szelvényekre 40, 30 és 20 fillér ráfizetéssel két jegyet ad ki a pénztár.

Szombaton és vasárnap este új szerepben mutatkozik be a debreceni közönségnek Könyves Tóth Erzsi, a Nemzeti Színház művésznője, Éri-Halász Imre: Meddig fogsz szeretni című darabjában.

Váltsa meg jegyét vasárnap délutánra az Urilány előadásához. Zilahy Lajos darabja ekkor mérsékelt helyárakkal kerül színre.

MOZI

Egy gazdag ember regénye

A Hungária mozgó új filmje

A Hungária csütörtökön egy százszázalékosan amerikai filmet mutatott be. A film címe: Egy gazdag ember regénye. Hőse egy amerikai erdőkitermelő, aki szorgalmával, kitartásával és ügyes üzleti érzékével pár év alatt milliókat szerez. A film első része az amerikai fenyvesekben játszódik le, ahol a szorgos munkások egymásután döntik le az évszázados fenyőket, melyeket azután a víz segítségével szállítanak tovább. Itt kezdődik a főszereplő története is, aki keményöklű férfi és csakhamar tiszteletet és megbecsülést szerez. A film első része különösen szép. A hóval borított fenyvesek gyönyörűek. A természeti szépségek mellett a film bemutatja az amerikaiak életét is a mult század utolsó negyedéből. A főszerepekben Edward Arnold, Joel McCrea és Francis Farmer kitűnők. Általában a film érdekes és romantikus. Izelitőt ad az amerikai életből és szellemből. Ezért is érdemes megnézni.

A Hungária kísérő műsora az utóbbi hetek legérdekesebb sporteseményeiről számol be.

A közönség szívesen és tetszéssel fogadta a Hungária új műsorát, mely csak két napig látható.

—

Mozi műsor

Hungária: Egy gazdag ember regénye.
Apolló: A modern idők és Allak kertje.
Vígszínház: Tin-Ton-Follies.

SPORT

KERÜLETI SENIOR ÉS NŐI BAJNOKI ATLETIKAI VERSENY

Kerületi ifjúsági verseny

Szombat és vasárnap délután fél 4 órai kezdettel rendezi meg a MASZ keleti kerülete az egyetemi sporttelepen az 1938. évi kerületi női és senior bajnoki versenyt s ennek keretében kerületi ifjúsági versenyt.

Jóllehet a nevezési zárlat még holnap van, máris neveztek a női versenyre a DEAC, Szolnoki MÁV, BUSE, NYVSC. Az ifjúsági és senior férfi versenyre a DEAC, DTE, DGASE, Szolnoki MÁV, BUSE, NYVSC, Hajdúböszörményi, Karcagi és Törökszentmiklósi MOVE, úgyhogy minden számban szép és érdekes küzdelmek s jó eredmények lesznek, annál is inkább, mivel e verseny egyben válogató verseny is a jövő vasárnap Kecskeméten rendezendő Dél-Észak-Kelet kerületközi mérkőzésre.

SPORTHIRMONDÓ

Gróf Ödön nyerte Magyarország 800 méteres gyorsúszóbajnokságát. A Magyar Uszószövetség csütörtök délután a margitszigeti nyilt versenyuszodában rendezte Magyarország 800 méteres gyorsúszóversenyét. Bajnok Gróf Ödön UTE 10 perc 25.6 mp, 2. Kuhinka MESE, 3. Pleplár SZUE, 4. Péczely BBTE.

A Ferencváros csapata csütörtökön délután elutazott Bukarestbe, hogy ott vasárnap KK mérkőzés keretében összemérje erejét a Ripensiával. Nagy meglepetést keltett, hogy Lázár Gyula, a zöldfehérek válogatott játékosa, szabadságot kért, mert a héten tartja esküvőjét. — Lázár meg is kapta a szabadságot és helyette a fiatal Pósa játszik Bukarestben.

Szerdán a párbajtőrvivást tartották meg az öttusa verseny során. Ez a svéd Gyllenstierna nyerte Marczalkövi előtt. A keddi lovaglás és a szerdai párbajtőrvívás eredményének összevetése után vitéz Orbán főhadnagy van az élen a lovaglásban elért első és a párbajtőrvívásban elért ötödik helyezésével, összesen 6 ponttal. Őt követi Kochanski hadnagy Lengyelország, 7 ponttal. (Lovaglásban negyedik, párbajtőrvívásban harmadik). 3. Gyllenstierna főhadnagy, Svédország, 9 ponttal (lovaglás 8, párbajtőrvívás 1). A 4. helyre tört előre Marczalkövi hadnagy, akinek ugyancsak 9 pontja van (lovaglásban 7, párbajtőrvívásban 2). Az ötös csapatversenyben Magyarország vezet 24 ponttal (az első napon 25 pont), 2. Svédország 40 pont (39), 3. Lengyelország 60 pont (59).

Gyarmati, a Szegedi FC kiváló fedezetjátékosa, leszerződött a párisi Red Starhoz. A kiváló futballista, ha állást kapott volna, szívesebben maradt volna Szegeden, de így ő is a kivándorlók sorsára jutott.

Magyarország kézilabda válogatott csapata csütörtökön Breslauban világbajnoki mérkőzés során 4:2 (1:0) arányban győzött Dánia csapata ellen.

IRDETMÉNY.

A debreceni m. kor. Gazdasági Akadémián az 1938—39. iskolai évben egy városi alapítványi hely megüresedett. Az alapítvány tandíjmentességet és ingyenes ellátást biztosít.

A megüresedett alapítványi helyre a pályázatot meghirdetem és felhívom az érdekeltöket, hogy az alapítványi hely elnyerése iránti kérelmüket legkésőbb folyó évi szeptember hó 2-ig a polgármesteri iktatóhivatalba adják be. A jelzett határidőn túl beadott, vagy kellőképpen fel nem szerelt kérvényeket figyelembe nem veszem.

A pályázati kérvényhez csatolni kell, illetőségi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokat, továbbá családi és vagyoni körülményeket igazoló hatósági bizonyítványokat is. Polgármester.

HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága felhívja a város érdekelt közönségét, hogy mindazon 10 kat. hold, vagy ennél nagyobb területen gazdálkodók, kik az 1929:XIX. tc. alapján történő vetésterületi összeírásra vonatkozó felhívásnak ezideig nem tettek eleget, a hatóság Kossuth-utca 20., fsz. 46. sz. hivatali helyiségében vetésterületi adataik felvétele végett — a hivatalos órák alatt — haladéktalanul jelenjenek meg.

Ugyszintén jelenjenek meg ezen célból azon 10 kat. holdon felüli területen gazdálkodók is, kik bármi okból ezideig felhívást nem kaptak.

Az adatszolgáltatás elmulasztása az 1929:XIX. tc. 17. §-a értelmében kihágást von maga után.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

LAPUNKAT TÁMOGATJA, HA HIRDETŐINKNÉL VÁSÁROL

Könyvesház

KÖNNYŰ KENYÉRKERESET

Rengeteg ember jár-kel kenyérszerzés gondjaival, de megfelelő szakképzettség hijján nem tud elhelyezkedni. Ezzel szemben igen sok lehetőség kínálkozik a könnyű és biztos kenyérkeresetre olyan foglalkozás révén, amelynek elsajátításához nem kell nagy előképzettség, csak a lehetőségek ismerete.

Ezt a lehetőséget nyujtja mindenkinek egy most megjelent könyv: két kiváló vegyészmérnök munkája, „Ipari és kereskedelmi vegyészet" a címe és 254 receptet közöl, amelyek alapján mindenki kicsinyben gyárthat ruha- és cipőtisztító és ápoló, hútor-, fémtisztító és fényezőszereket, író-, másoló- és jelzőtintákat, ragasztóanyagokat stb. A két szerző: dr. Dubovitz Hugó és Haskó Lajos évtizedek óta szerzett gyakorlati tapasztalataikat közlik a 200 oldal terjedelmű könyvben, mely kötve 4 pengőért minden könyvkereskedésben megrendelhető.

—

A SORSDÖNTŐ HORMONOK

Az utolsó három évtized folyamán az orvostudomány két legfontosabb felfedezése volt a vitaminok és a hormonok megismerése, amivel egy egészen új csodavilág tárult a bámuló emberi szem elé.

Megtudtuk, hogy mindkét esetben néhány milligrammnyi és olykor nem is nagyon bonyolult szerkezetű vegyianyagok végzetes befolyással vannak az egészségünkre. De különösen a hormonok, amelyeket a test maga termel, egyenesen sorsdöntőek az ember testi és lelki irányitására. Szinte hihetetlen, hogy ha néhány milligrammal kevesebb a kelleténél a pajzsmirigy hormonja, ez teljes szellemi bárgyuságot idézzen elő, hogy vérkeringésünkben rögtön zavar álljon elő, ha a mellékpajzsmirigy hormonja az adrenalin termelése körül egy kis zavar van. Ha nem komoly tudósoktól hallanánk az adatokat, nem hinnénk el, hogy némelyik hormonnak még százmilliárdszoros higitásban is észrevehető hatása van.

Mikor Goethe azt mondta, hogy „különös folyadék a vér", még nem álmodhatta, hogy a benne keringő parányi mennyiségü hormonok teszik azzá, szabályozva az ember egész életét születésétől haláláig. Dr. Venzmer Gerhard-nak „A sorsdöntő hormonok" című munkája ebbe a rejtelmes csodavilágba vezeti el az olvasót, olyan egyszerű, csevegő módon, hogy az olvasó regénynél érdekesebb olvasmányt kap ebben a könyvben, melyet dr. Fülöp Zsigmond pompás magyarsággal ültetett át nyelvünkre. Delta-kiadás. Ára kötve P 4.80.

Fizessen elő

kiadóhivatalunkban lapunkkal együtt

a legszebb magyar képes folyóiratra

Irodalom, tudomány, képzőművészet, színház, zene, film, rádió, könyvek, világesemények valóságos élő tükre a

TÜKÖR

A FRANKLIN-TÁRSULAT KÉPES FOLYÓIRATA

Irják a legkiválóbb magyar írók, költők, tudósok, kritikusok, újságírók, illusztrálják a legjobb rajzoló- és fényképezőművészek.

Évi előfizetés eredeti ára P 8.40, tehát alig több napi 2 fillérnél. — Az együttes előfizetés kényelmes, egyszerű és olcsó.

KÖZGAZDASÁG

AZ ÚJBÚZA IRÁNYZATA KISSÉ GYENGÜLT A KÉSZÁRUPIACON

A készáruüzleti forgalomban erőteljesen szilárd irányzat érvényesült, amely azonban nem egyformán terjedt ki minden árucikkre. Az óbúza iránt változatlanul nagy az érdeklődés, ezzel szemben az árukínálat teljesen visszavonult, úgyhogy összesen egy vagon eladását jelentették be 15 fillérrel a tegnapi zárlat felett. Ezzel szemben az újbúza irányzata valamelyest gyengült.

Búza: tiszavidéki, felsőtiszai, fehérmegyei, dunántúli, duna-tiszaközi 77 kg-os 22.95—23.55, 78 kg-os 23.35—23.85, 79 kg-os 23.50—24.05, 80 kg-os 23.65—24.15.

Rozs: pestvidéki 16.20—16.30, más származású 16.30—16.50.

Takarmányárpa: új, középminőségű 15.25—15.75.

Zab: elsőrendű 18.70—18.90, középminőségű 18.50—18.70.

Tengeri: tiszántúli 18.30—18.45, egyéb áll. 18.30—18.40.

Őrlemények: korpa 16.00—16.25, 8-as liszt 20.50—21.00.

Magvak és hüvelyesek: Káposztarepce új 25.25—25.50.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

A ferencvárosi sertésvásárra 1834 drb sertést hajtottak fel. Köztük 337 darab angol hússertés volt. A vásár irányzata élénk.

Árak: prima uradalmi zsírsertés páronként 340 kg-on felül 93—94, kivételesen 95, prima szedett 90—94, kivételesen 96, harmadrendű silány 78—84, angol sonkasertés I. 94—100, exportzsír márkázott 160 fillér kg-ként.

Főszerkesztő: Dr. Nagy Imre
Felelős szerkesztő: Benyovszky Pál
Felelős kiadó: Alföldi Sajtóvállalat Kft.
Ügyvezető igazgató: Dr. Kólya Sándor.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A kiadóhivatalban hagyott címek 21-90. telefonszám alatt is megtudhatók. Jeligés hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít

Kisipari hirdetések

MEGLEPŐ OLCSÓN
Azórakozhat, szolid kiszolgálás mellett
ERDŐSNÉL, BETHLEN-U. 29.
(Füvészkert-u. sarok.)

FIGYELEM!
Miclőtt lakását kifestetné, ajtóit, ablakait, bútorait fényeztetné, kérjen díjmentes ajánlatot
SZEKERES
festővállalattól, Debrecen, Homok-u. 122. Telefon 13—19.

JÉG-SZEKRÉNYEK
háztartáshoz, mindenféle nagyságú, kapható és megrendelhető. Használtat cserélek és javítok.
SIMON ISTVÁN
asztalos, PESTI-UTCA 67

Beölteudő állás férfiaknak

Azonnali
belépésre gyakorlott keresztlyén gyors- és gépírót keresünk. Csak férfiak jelentkezzenek. Cím a kiadóhivatalban. 171

Megbizható
bejárónőt felveszek azonnalra, jelentkezés d. u. 2—6 óráig Nemzeti Bank épület, II. emelet, 6. ajtó. 201

Állást kereső férfiak

Elmennék
feles juhásznak jó helyre 150—700 darabig. Dóka István, Darasa Lovász Gyula, Balmazújváros címén. 185

Bútorozott szoba

Simonyi-úti villában
július 15-re bútorozott szoba kiadó. 9. szám. 200

Kiadó
különbejáratú bútorozott szoba, ellátással is. Péterfia 52. udvarban. Állandó lakó előnyben. 63

Különbejáratú
szépen bútorozott szoba légfűtéssel kiadó. Svetits bérház, III. lépcső, II. em. 9. ajtó vagy felvilágosít a DEL-KA. 850

Kiadó lakás egyszobás

Egy vagy két
szoba kiadó, Piac-utca 77 I. emelet, 4. sz. 183

Udvari
szerény egyszobás, konyhás lakás július 15-re kiadó. Burgundia-utca 9. 157

Kétszobás

Kiadó
2 utcai szoba rendelőnek vagy csak garzon úrnak. Csapó-utca 10. 760

Parkettes
kétszobás, előszobás, fürdőszobás lakás, hideg és melegvízzel — gyönyörűen parkirozott udvarban — augusztus hó 1-re kiadó. Nap-utca 5. 176

3 és többszobás

I. emeleti
5 szobás, teljes komfortos lakás aug. 1, vagy november 1-re kiadó. — Kossuth-u. 8. 996

Ajánlat

Egy sütőteknő
eladó. Kossuth-utca 50., keresztépület jobbra.

Legmodernebb
új készülék megérkezett. Kartelen kívüli motalkó ismét kapható literenként 45 fillérért. Széchenyi-utca 3. 204

Hőhullámtól — fagyhullámig!
Tartós ondulálást készíttessen kiváló vegyszerekkel, mely haját mindentől megóvja. Nemes Alajosné, hölgyfodrász-mesternél, Cegléd-utca 3. sz. Tanulót fölveszek. 198

Foxi (patkányfogó)
5 hetes kis kutyákat ajándékba adok kutya- és állatszerető családoknak. Péterfia 52. udvarban. 64

Gázberendezési
tárgyakat garanciával javítok. Építkezésnél vízvezetéki és csatornázási munkákra árajánlatot adok. Molnár szerelő. Csapó-u. 49. 467

Családi ház ellenében
idősebb háztulajdonos gondozását vállalnám. — Címet „Tisztviselőcsalád" jeligére a kiadóba kérek. 311

Mindenféle
építési anyag, valamint deszka, léc, faragott fa és bauxitcement kapható a Debreceni Műkőgyár rt. Fürdő-utca 2. sz. telepén. 1193

Akáctuskó
kétéves, száraz, ölenként 24 pengőért kapható a bagaméri káptalani erdőben, Szent Annapuszta állomás mellett. Megrendelhető Békési és Löw cégnél, Telefon 19—45. 465

Gyári
maradékokban az eddigi áraimnál is olcsóbban kaphatók a legszebb nyári ujdonságok. Dr. Révészné, Piac-u. 42. Pannonia-udvarban 268

Épületbontásból
ajtók, ablakok, faanyagok, vasdrótok, csövek, falkötővasak, vasgerendák, ásók, lapátok, csákányok, gereblyék, terméskövek, márvány síremlékek olcsón kiárusítatnak. Méliusz-tér 2. (Kossuth-u. templomnál.)

Oktatás

Zongoraórákat
adok akadémiai rendszer szerint kezdőknek és haladóknak. Jutányos tandíj. Kívánatra magyar nótákat is tanítok cigányosan, kíséretszerkesztéssel. Kossuth-u. 39. I. udvari lépcső, d. u. fél 2-től fél 4-ig. 134

Talált tárgy

Találtatott
1 pár női kesztyű. Igazolt tulajdonosa a Debreceni Ujság—Hajdufölde kiadóhivatalában átveheti. 87

Autó-motor-kerékpár

Autógumik
különböző méretekben, használt állapotban eladók. — Szoboszlaynál, Széchenyi-u. 24.

Lancia
üzemképes, kifogástalan, rendkívül olcsón átadó, esetleg hitelbe is. Központi garage. 716—821

Ford
négyszemélyes és Mercedes hatszemélyes autó összes tartozékaival a vármegyeház udvarán f. hó 11-én, hétfőn 12 órai kezdettel árverés útján eladatnak. 101

Kereslet

Használt
ablakot 90x180 méretben keresek megvételre. Cím a kiadóban. 203

Veszek
mindenféle használt bútort, irodaberendezést, varrógépet, üzletberendezést, páncélkasszát. — Hívásra jövök. András-kó, Csapó 16. 468

Paplanok flanel takarók lópokrócok
olcsón
Petriknél
Szent Anna-u. 5

Antik
kályhát, kandalót vennék. Cím a kiadóba. 197

Lakbérleköttéssel
családi házat keresek megvételre. Ajánlatokat „Állami tisztviselő" jelígére kiadóba kérek. 310

Lakás- és szoba kereslet

November 1-re
2—3 szobás, komfortos, kertes lakást keresek. — Szabó intéző, Gazdasági Akadémia. 188

5—6 szobás
villa, vagy külön kertes lakást keresek augusztus 1—15-re. Csendőralezredes. Ajánlatokat a kiadóhivatalba. 202

Elveszett

Elveszett tárgy.
Demeter Erzsébet pénteken a Nagyállomástól a Hunyadi-utcáig elhagyta cselédkönyvét. Nevezett egy szegény özvegy asszony, aki már állást kapott, de cselédkönyv nélkül nem tudja azt elfoglalni. Kéri, hogy a becsületes megtaláló a könyvet kiadóhivatalunkba adja be. 195

Bútor

Használt
gyermekágy és felállítható gyermekszék eladó. Török Bálint-u. 18. 190

Két
világos keményfa ruha- és fehérneműszekrény eladó Csapó-utca 10. az udvarban. 762

Világos
matt ebédlő, keményfa, eladó Csapó-utca 10. az udvarban. Ugyanott egy barokstílű ebédlő is eladó. 761

Ebédlőbútor
és önhajtós jobbkezes betegkocsi eladó. Jókai-utca 12., utolsó lakás. — Ugyanott egy kályha eladó. 238

Jó állapotban
lévő keményfaháló és ebédlő, íróasztal, asztali villanylámpa, divány s egy igen szép philadendró eladó. Hatvan-u. 1. sz. III. e. 12/a. 98

Eladó állatok

15 család méh
42-es új Boczonádi-kaptárban, ugyanott vadliba és fácán van eladó. Értekezni Arany János-utca 47. Keresztépület. 987

Eladó ház

Adómentes
jól jövedelmező ház reál iskolánál eladó. Csokonai-utca 24. 47

ELADÓ
Budai Ézsaiás-utca 51. számú 2 szobás, előszobás, kényelmes családi ház. 744

Szép
családi ház, 2 szoba, előszoba, konyha, baromfiól és egyéb mellékhelyiségek, nagy kerttel, szőlővel eladó. Nógrádi Mátyás-utca 22. sz. Falóger mellett. 423

Forgalmas helyen,
a nagyállomás mellett, Késes-utca 16. számú ház három lakással és üzlethelyiség lakással, — mely korcsmának, vagy vendéglőnek igen alkalmas, villany, vízvezeték van, kevés pénzért megvehető. Az üzlethelyiség korcsmának kiadó. 369

Családi ház
18 évig még adómentes, 448 négyszögöl telken, szőlő és gyümölcsössel, 2 nagy szoba, előszoba, konyha, speiz és padfeljáróval, alápincézve, jóvizű kúttal, részben teherátvállalással eladó. — Gróf Vecsey-utca 13. sz. Homokkert. 243

Eladó
Pesti-u. 11. sz. ház elköltözés miatt. Érdeklődni ugyanott. 981

Eladó
Dolmány-utca 1. szám 4 szobás, komfortos családi ház város központjától 5 percnyire. Kisebb adómentes családi házat megvételre keresek. Mitrovics és Mailáth ügyvédek, Szent Anna 10. 94

Eladó föld

Kövisszeg
3. számú tanyán 10 kat. 446 öl föld eladó. Értekezni lehet: Balmazújváros, Csegei-utca 29. 179

Eladó
Cucában, Máté-útfélen 20 km-re 9 kat. szántóföld. Cím a kiadóban. 175

OLCSÓ HÁZHELYEK
a Luther- és Kuruc-utcák sarkán részletfizetésre is eladók. Felvilágosítást ad: dr. csányi FARKAS ATTILA ügyvéd, Werbőczy-utca 12. 1823

Eladó ingóság

Lakatos gépek
és szerszámok eladók. — József kir. herceg-utca 7 153

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén
Igazgató: Somogyi Gábor.
Művezető: Liptay András.